

CINEMA

AMATEUR

GENER
1936

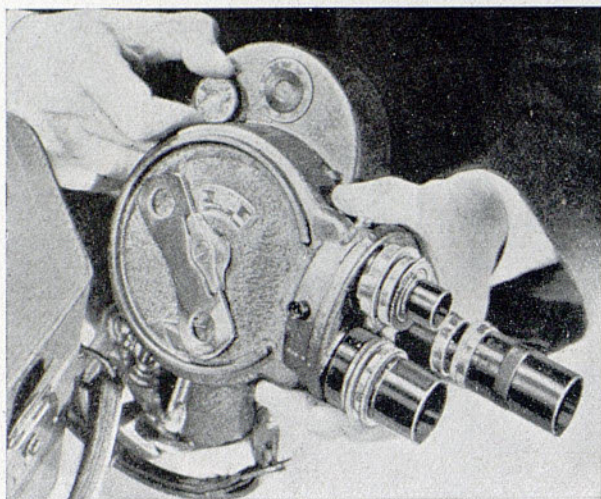
10

Preu **1'50** Ptes.

BELL & HOWELL

FILMO

(LA MAXIMA PERFECCIO EN CINEMATOGRAFIA)

FILMO 70-D

- 7 velocitats
 - Canvi d'objectius sistema revòlver
 - Visor de camp, variable
 - Lupa per a enfocar la imatge
- La càmera Filmo 70 D, amb òptica Cooke, és realment la més completa de totes les càmeres per a aficionats

NOVETAT Càmera i Projector FILMO 8 mm.

Característiques

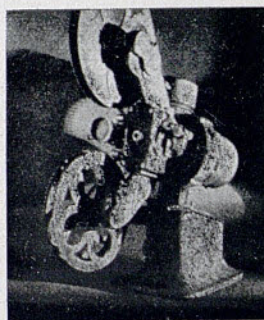
- Càmera:
- Veritable càmera de butxaca
 - 4 velocitats
 - Objectiu f. 2,5
- Preu dels 9 mts. de pel·lícula pancromàtica, inversible i de gra fi, Agfa, amb revelat inclòs, 14 Pts. En 9 mts. de pel·lícula de 8 mm. surten els mateixos fotogrames que en una de 15 mts. de 16 mm.
- Projector:
- 400 wats
 - Capacitat per a 60 metres
 - Objectiu f. 1,6

FILMO 121

- Mida 6×9×13,5
- Pes 1'048 kgs.
- Dues velocitats: 16 i 24
- Disparador per a un sol fotograma.
- Gràcies a un xassís especial carrega els 15 metres de pel·lícula sense tocar cap ressort.

Ideal com a complement de les càmeres 70-D o 70-E, els objectius de les quals s'hi poden adaptar mitjançant una volandera especial. La Filmo 121 és la càmera per a films de 16 mm. més reduïda i a un preu reduït. Preu dels 15 mts. de pel·lícula rebaixat.

Projector FILMO J-S

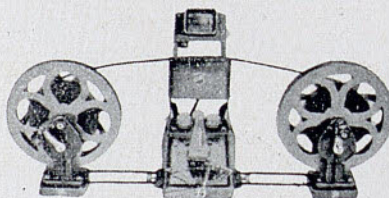
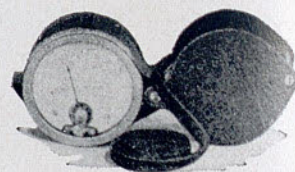
- 750 wats

El potent sistema d'il·luminació del Filmo J-S, dona una projecció nítida i per tant el valor fotogràfic de cada fotograma.

Fotòmetre Weston FILMO

de cèl·lula fotoelèctrica

Degut a la seva infal·libilitat, es fa indispensable a tot bon aficionat.

Editor FILMO

per a films de 16 mm., amb reflexió dels fotogrames, premsa i 2 bobinadores. Ultra la comoditat, assegura l'èxit de l'acabat d'un film.

Agent exclusiu per a Catalunya:
LLUÍS BALTÀ, Successor de

BALTÀ I RIBA

Avinguda Portal de l'Angel, 42 - BARCELONA - Telèfon 12564

També tenim existència d'aparells i accessoris en 9 1/2 i 16 mm., de totes les marques i preus

CINEMA

LA REVISTA DE L'ART
I LA TÈCNICA DE
L'AFICIONAT

EDITADA PER LA
SECCIÓ DE CINEMA DEL CENTRE
EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

AMATEUR

VOLUM II • GENER 1936 • NÚM. 10

HONORARY MEMBERS
INSTITUTE OF AMATEUR CINEMATOGRAPHERS
LONDON-ENGLAND

SUMARI

	Pàg.
Els nostres cineistes: <i>Francesc Argemí</i>	60
Editorial.	61
I què és muntatge?, per <i>Karl Freund</i>	62
El que no està bé, per <i>Josep Palau</i>	64
Més gràcia o més respecte, per <i>Josep M.ª Galceran</i>	65
L'amateur inconegut, per <i>Salvador Mestres</i>	66
Concursos	68
Noves de tot arreu	74
Retalls de cel·luloide	77
Què hi ha de nou?	78
Troballes	79
Bibliografia	80
Consultori tècnic	81

CINEMA AMATEUR

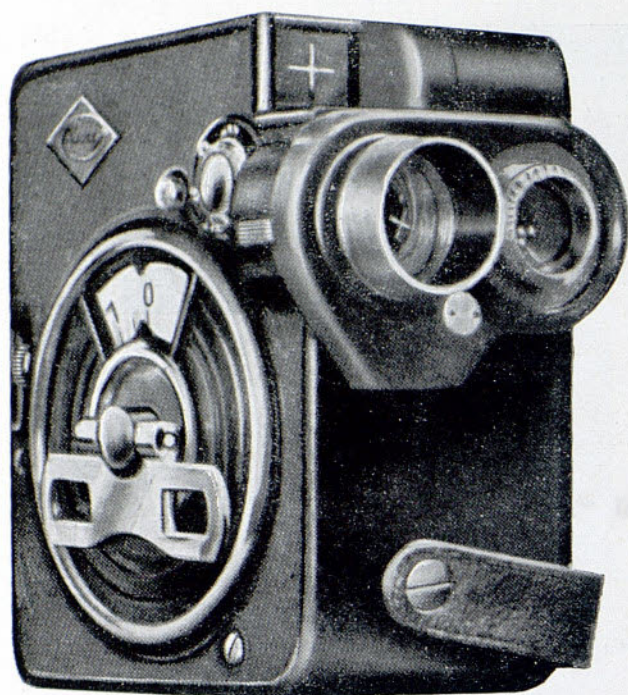
REVISTA TRIMESTRAL

Preus de subscripció:
Barcelona (l'any) 6'00 ptes
Fora (l'any) 7'00 »
Núm. corrent 1'50 »
Núms. endarrerits, el doble del preu de coberta

Es reparteix gratuïtament als socis de la Secció
de Cinema del Centre Excursionista de Catalunya

Redacció: Centre Excursionista de Catalunya
Paradís, 10 — Telèfon 19385

Administració: Llibreria Catalònia,
Ronda de Sant Pere, 3 — Telèfon 12456

IMPOSSIBLE EQUIVOCAR
EL DIAFRAGMA AMB LA
NOVA MOTOCAMERA AMB
FOTOMETRE DE CEL·LULA
ACOBLAT A L'OBJECTIU

MODEL **DA**
(diafragma automàtic)

MODEL **N**
(sense Fotòmetre)

OBJECTIU MEYER TRIOLAP
2,8

Distribuïdor exclusiu:

PAU A. WEHRLI

Girona, 121

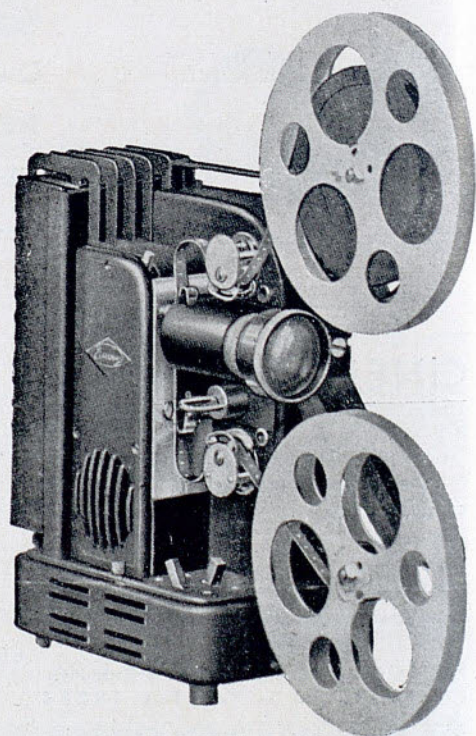

Telefon 80583

BARCELONA

SUPER PROJECTOR
EUMIG MODEL ALPHA
400 watts. 8, 9'5 o 16 mm.

GRAN POTENCIA LLUMINICA
MOTOR UNIVERSAL PER A TOTS ELS CORRENTS
DISPOSITIU ANTICALORIC DE PARADA
MARXA ENRERA

UN PAS DE GEGANT EN LA CINEMATOGRAFIA D'AFICIONAT

Kodak presenta un aparell cinematogràfic — basat en un principi completament nou — que registra quatre imatges sobre la mateixa àrea de pel·lícula de 16 mm. que fins ara solament en podia registrar una. El

CINE-«KODAK» VUIT

veritable meravella de precisió mecànica i òptica, empra rotilles de 7,5 metres de pel·lícula de 16 mm. que representen

una economia de 60 per 100.

Una petita escena documental, d'uns dotze segons, costa poc menys que una fotografia ordinària de tamany $8 \times 10 \frac{1}{2}$ cm. La pel·lícula pancromàtica

Cine «Kodak» 8, de seguretat, té una emulsió de gra tan fi, que permet ampliar, en forma insospitada, les imatges en projectar-les amb el

«KODASCOPE» VUIT

sense minvar la seva brillantor i gran riquesa de detalls. El preu de la pel·lícula Cine «Kodak» 8 comprèn el del seu revelat en qualsevol laboratori Kodak del món, i

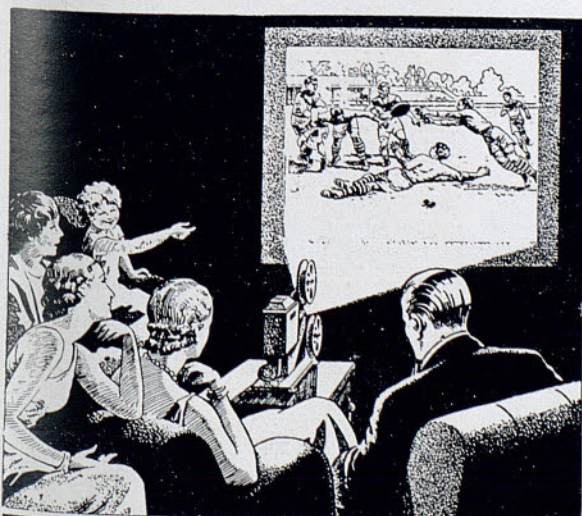
solament costa 22.50 pessetes.

Unicament veient-ho pot apreciar-se la meravellosa qualitat fotogràfica i el gran valor artístic de les pel·lícules fetes amb el Cine «Kodak» Vuit.

CINE-«KODAK» VUIT. Pessetes 400
«KODASCOPE» VUIT. Pessetes 400

Demani una demostració gratuïta en els bons establiments d'articles fotogràfics, o directament a

KODAK, Soc. Anòn. - Fivaller, 3 - Passeig de Gràcia, 22 - BARCELONA
Central a Madrid - Sucursals a Sevilla i Bilbao

Dues escenes del film LA VOLTA AL MON

ELS NOSTRES

CINEISTES

FRANCESC ARGEMI

EDITORIAL

CINEMA AMATEUR va estenent el seu radi d'acció. No és ja sols la revista que transmet a l'estranger el dinamisme i la qualitat del nostre moviment amateur; no és tampoc exclusivament la revista del cineasta diríem ja fet al qual els assaigs més o menys teòrics són la sal que posa al punt la seva personalitat. Avui, i cada dia més, l'acollida dels cineistes nous fa que, sense deixar d'ésser la revista de valoració del nostre cinema, sigui també l'orientadora pràctica, la divulgadora de la petita tècnica, tan necessària, encara, a tants de cineistes nostres.

Convençuts de la raó dels qui desitgen—i demanen—el consell o l'explicació de coses útils, comencem des d'aquest número d'accentuar aquest caire d'ordre tècnic i pràctic que hom trobava tot just insinuat. Alguns, no sabem quants, ja sabran moltes de les coses que pensem explicar. Cal, tanmateix, pensar, però, en els molts que sabran treure'n un profit. No ens proposem altra cosa.

CINEMA AMATEUR és prou divers per a interessar tothom. Així ens ho fa creure l'acollida que obté.

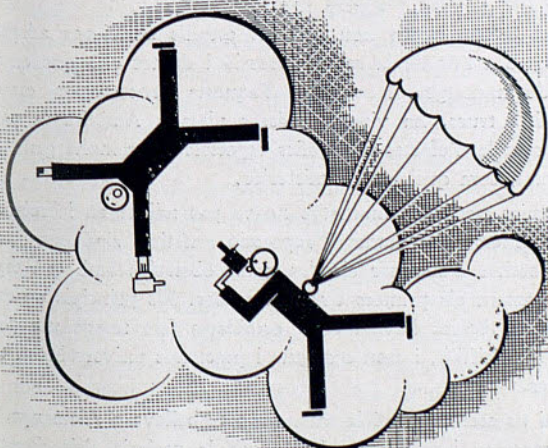
* * *

Iniciada en el número anterior, continuem i continuarem honorant les nostres pàgines amb articles avalats per prestigioses firmes estrangeres. Són moltes i molt interessants les coses que es diuen i s'escriuen arreu del món entorn del cinema. Recollir-les, seleccionar-les i oferir-les als nostres lectors, creiem que és una tasca que mereixerà l'aprovació dels cineistes. Per això ho fem.

* * *

Ben sovint hom insisteix des d'aquestes pàgines a demanar la col·laboració dels cineistes, ja amb articles o notes, ja amb fotografies d'escenes de films amateurs. I aquesta insistència no ens sap greu en constatar com és escoltada per alguns la nostra crida.

Però malgrat això, com podeu veure, tornem avui a demanar el mateix a aquells altres que no ho han fet encara. Si la causa fos una manca de decisió o fos per modèstia, solament caldria remarcar, una vegada més, el caràcter amateur de la nostra revista, per a fer desaparèixer aquests prejudicis injustificats.

El propi EISENSTEIN en un film inacabat de Hans Richter (de «Film Art»)

COL·LABORACIO
ESTRANGERA

I QUE ES MUNTATGE?

per KARL FREUND

de la «American Society of Cinematographers»

LA paraula muntatge és de les més malèvols i a ben segur la menys compresa de totes les que emprem els qui parlem l'anglès. Ací, a Amèrica, citem sovint, aprovant o no, la tècnica del *Montage* dels films russos, i parlem dels *Montage sequences* i dels *Montage shots* (escenes o fotografies de muntatge) de tal o de tal film. Ben pocs, però, tenim en realitat una imatge mental clara del que la paraula significa, i menys encara sabríem definir-la si ens ho demanessin.

El Muntatge no és pas una idea expressada per escenes que se succeeixen, ans bé una idea que neix de la unió d'escenes independents l'una de l'altra.
(EISENSTEIN, en «Experimental Cinema»)

Ara com ara, *Montage* no és res de nou; tampoc no és una invenció russa. La paraula és senzillament el terme francès per a dir el nostre *editing* o bé *assembling*, i la tècnica russa, a la qual s'aplica actualment, és senzillament una utilització dels principis bàsics de la tècnica del cinema mut adaptats a satisfer les necessitats dels directors, cineistes i productors russos.

En els primers temps del Cinema, com tots sabem, França era la capdavantera en l'art i la tècnica de fer film. Fins a 1914 regnaven els directors i els cineistes francesos, i, sobretot a Europa, s'usava arreu la seva terminologia. Un dels seus mots era *Montage*, que vol dir, literalment, en anglès, *assembling*, i que s'usava com nosaltres tallar, enganxar, editar, etc... Per gairebé tot Europa, per a expressar això s'empra encara avui «muntatge».

Finida la guerra, França no ha recobrat el seu prestigi cinematogràfic perdut, i el mot «Montage» ha pres un nou significat. La indústria del film, sota els Soviets, engegà al món una tècnica nova i viril. Aquesta tècnica, i especialment a través de les mans d'Eisenstein, fou expressada per un atrotollat ús del tallat. Uns efectes enlluernadors foren obtinguts per l'intercalat d'escenes curtíssimes (a Hollywood en diem *flashes*, que correspon al català «llampecs», però Eisenstein els reduí a límits mai no provats ni sospitats. Deixà de fixar la llargada per metres i arribà a assenyalar-la pel nombre de fotogrames. Hem vist sovint en escrits seus anotacions de «Llargada: 27 quadres»; «9 imatges»; «6 quadres», i n'hem vist de «3 quadres». El propi Eisenstein observà que la tècnica és principalment, si no del tot, una qüestió del tallat. I quan se li demanà en què consistia això, ho va descriure com a *Montage*, paraula usada a Rússia com a tallat o empalmat, i fou aleshores quan la paraula *Muntatge* per a molts expressà una cosa nova.

Fou en aquest sentit nou que els estudis americans adaptàrem aquest terme a l'ús de la sobreimpressió i de tot allò que en diem «efectes de muntatge». I com que d'aquests s'encarreguen els especialistes dels trucs, ha vingut a ésser vista a Amèrica la paraula *montage* com la d'efectes fotogràfics especials i per molta gent, artistes i tècnics, com quelcom de misteriós.

La tècnica russa del muntatge no va pas néixer en la recerca de la creació d'una nova forma d'expressió artística, sinó que fou filla de la necessitat d'eliminar els dos grans obstacles amb què toparen al començament els primers cineistes russos. Els principis en què es basà aquella tècnica havien estat establerts feia temps per pioners com D. W. Griffith, i eren coneguts i practicats universalment en els films muts.

El qui us escriu tingué la sort, quan treballava a Alemanya, d'estar en constant i pròxima relació amb la majoria dels directors i cineistes russos durant els anys de formació de la indústria del film

Aquest article, de «American Cinematographer», ultra contenir una sorprenent i curiosa aportació a la història de la Tècnica del Cinema, amaga una lliçó per als amateurs...

sovètic, degut al fet que aquests prenen els estudis alemanys com la base de proveïment i de mestratge.

A Rússia el Cinema va haver de tenir en compte que es dirigia a un públic format per centenars de milions d'individus el 90 per cent dels quals era completament analfabet i que parlava centenars de llengües i dialectes. El seu atractiu, per tant, havia d'ésser completament visual. La narració, forçosament havia d'ésser expressada visualment, amb la càmera, o bé no quedar expressada. En els films muts, els rètols, d'existir, havien d'ésser reduïts a un mínim, i en els sonors el diàleg sols podia considerar-se com un auxiliar de la imatge.

El segon obstacle que, al meu parer, fou la causa principal de la «Tècnica del Muntatge», fou la ràpida penúria del Govern, i, per tant, de la branca del Cinema. Tant Eisenstein com Pudovkin m'havien explicat que quan es formà el Trust del Film Soviètic, no sols l'equip per a treballar era escàs o nul, sinó que no hi havia diners per a comprar pel·lícula. I quan es destinava alguna quantitat, aquesta era molt petita. Així les coses, els operadors i directors soviètics enviaven a comprar a Berlín les romanalles dels estudis alemanys, consistents en cues d'un metre i mig, de dos i fins de quatre metres que quedaven en les càmeres després de rodar nosaltres les escenes. Ben poques vegades obtenien un tros que arribés als sis metres. I hagueren d'adoptar una tècnica que utilitzés aquests bocins de pel·lícula, i, encara, eficientment.

La seva tècnica, el *Montage Technique* que diem ací, fou filla, senzillament, de la necessitat de produir per a un públic analfabet, tot utilitzant bocins de film considerats com deixalles en altres estudis. Sense crear res essencialment nou, hagueren d'adaptar la tècnica coneguda a aquelles necessitats. Però si bé és veritat que no crearen res de nou, estigueren forçats a refinar a tal extrem la tècnica existent, que arribaren al més alt grau de la pura expressió cinematogràfica. Filmaven per a analfabets parladors de molt distintes llengües i no podien caure en el recurs dels directors d'altres terres, dels rètols en el mut i de les paraules en el sonor, i havien de pensar-s'hi tant abans de gastar cada pam de pel·lícula, que aprengueren a donar una expressió i una vida a cada gest i a cada imatge.

Per arribar a aquests resultats analitzaren a fons els principis bàsics de la tècnica del Cinema. La deducció fou que l'artista té cinc camins per a expressar-se: la pantomima, l'expressió facial, l'angle de presa de vistes, el clar-obscur i el ritme o *tempo*, adés físic adés cinemàtic. Tots ells, emprats bé, poden produir unes sensacions emocionals fins a la intel·ligència més primitiva; i els russos les usaren de ple.

Així veiem com molta de la seva pantomima esdevingué decisivament estilitzada, perquè raonaren que determinats moviments han de suggerir infaliblement certs pensaments a la intel·ligència: per exemple, mans allargades amb la palma cap amunt suggereixen petició, i mans allargades amb la palma cap avall, benedicció; i una figura acostant-se a la càmera (per curta que sigui la durada) suggereix agressió, i si s'allunya, o bé senzillament hi està d'esquena, vol dir que té por. L'expressió facial fou també analitzada a fons i també esdevingué estilitzada.

Amics meus russos, m'han dit que una de les raons de l'ús dels canvis d'angles de les càmeres, ultra els de caràcter estètic, fou el treballar amb aquella migradesa de pel·lícula. Perquè calia fer que en aquells bocins la composició i l'acció fossin al més gràfiques possible, suplint així la manca de llargada.

En el muntatge d'aquestes escenes no feren més que seguir els principis establerts des que Griffith i Bitzer descobriren el *Close-up* (primer pla). Empalmar seleccionant per obtenir d'una forma planera els canvis de lloc, de temps o d'idea; l'acció paral·lela; el ressaltar o el suprimir els detalls, i especialment la construcció del ritme cinematogràfic, res d'això no és essencialment nou, encara que els russos es veiessin empesos a emprar-los d'una forma nova. El sim-

bolisme i el tallat, per produir contrast es remunta als primers films de Griffith. Tallat per produir emoció no sols ho féu Griffith, sinó que es veu en els films de l'Oest i àdhuc en algun «noticiari». I els efectes dels brutals «llampecs» de què abans hem parlat volien, en bona part, provar de produir els efectes òptics de films alemanys com «Variété», «L'últim» i «Metropolis», que no podien obtenir per manca dels accessoris òptics que tenim ací i que teníem a Alemanya.

Resumint: el que en diem *Montage*, a Amèrica no té altres fonaments que els que tenia el Cinema mut emprat ací o a Alemanya. El misteri del muntatge dels russos prové del fet que ells hagueren de refinar fins a l'extrem aquests principis que ens són casolans i també que els russos tingueren, com ningú més no té, no sols la inclinació, ans també el temps, per a estudiar cada film detalladíssimament, analitzant escena per escena, moviment per moviment, per rendir amb major resultat i amb major eficàcia el film següent. No tenint els diners per a rodar el film, tot esperant-los repassaven els escenaris, subjectant-los a una anàlisi rigorosa, i així practicaven la tècnica, malgrat fos en una pràctica teòrica. També hi prenia part, en aquella anàlisi, cada actor i cada tècnic, i entre tots s'esforçaven a trobar una explicació racional i psicològica a cada cosa. Empapats d'aquesta característica, els russos a casa seva expressaren llurs troballes en termes psicològico-tècnics massa sovint incompresos per l'artista d'altres països.

I així heu vist com el *Montage* que tots nosaltres havíem conegut i tal volta practicat, ha esdevingut cobert per un vel de misteri.

De EL LLI SOVIETIC, de Svorkov, Sadorogny i Kulikov

EL QUE NO ESTA BÉ

per JOSEP PALAU

Jo sé que no sé res». La famosa frase de Sòcrates—sota la qual la gent no veu sinó una actitud de modèstia—ha conegut una gran fortuna, sense que hom remarqués massa el caràcter positiu d'aquesta afirmació. Pels efectes de la qüestió que ens proposem embastar en el present article, convindria, en canvi, posar en evidència, en primer pla, aquella afirmació implícita que irònicament sap dissimular la frase socràtica. Perquè ha de semblar evident que l'home que parla així sap una cosa molt important, sap *què cosa és saber*. Efectivament, solament aquell que sap què és una cosa, pot dir amb tota propietat que no la té.

Un aspecte d'aquesta qüestió és l'existència del que podríem dir-

Una escena de METROPOLIS, film de Fritz Lang

ne un coneixement negatiu de les coses. ¿Qui no coneix per experiència aquell estat d'esperit que consisteix a no saber definir el que un vol fer, però en canvi tenir idees molt clares sobre el que hom vol de totes passades evitar de fer?

Dir el que és el cinema és més difícil del que sembla, però en canvi podem parlar, i amb certesa, d'allò que el cinema no és.

És un saber molt modest, d'acord, però si més no, serveix per a delimitar les qüestions. Servirà, per exemple, per a dir el que no s'ha de fer, els errors més corrents que cal evitar. En altres paraules, servirà per a definir allò que no està bé de fer, quan s'ambiciona fer cinema.

¿Caldrà que diguem que aquestes ratlles, com totes les anteriors que la direcció de CINEMA AMATEUR ha volgut acceptar-nos, tenen solament un interès teòric? El nostre treball, tant ací com a *Mirador*, no té sinó un caràcter intel·lectual, al marge totalment de l'eficàcia pràctica. No tenim ni la més ínfima intenció de voler fer labor pedagògica. Molta pretensió fóra per la nostra banda. No, allò que pretenem és solament reflexionar sobre el que els altres fan. És així que solament aquells que senten el gust de l'especulació, solament aquells que es plauen a prendre consciència de llurs activitats, poden trobar, en el cas més feliç, interès en les coses ací delatades.

Entesos? Endavant, doncs!

Dir que el cinema no és fotografia, no és novella, no és teatre, no és història, no és art decoratiu, etc., pot semblar una afirmació estèril de tan evident. Amb tot, una cosa és confessar aquesta fe amb la boca, altra cosa és conformar-s'hi quan es treballa en el cinema.

Efectivament, són molts els qui riuen d'una distinció semblant, que troben peregrina, i que, no obstant, produeixen films tanats, perquè en ells hi ha moltes còpies infectes del teatre, moltes obsessions literàries, molta passió gratuïta per la fotografia...

I és que en el nostre mecanisme psicològic, les idees fan prova d'una celeritat que de cap manera no tenen les habituds. Portem, vulgues no vulgues, unes habituds, i aquestes obren en forma d'esquemes mentals que deixen llur marca en la tasca que realitzem.

Fritz Lang, abans de passar-se al cinema, havia practicat arquitectura. Ara vosaltres podríeu dir: És una cosa aquesta, una cosa que es veu examinant els seus films.

F. W. Murnau havia estat pintor. Podríem fer a propòsit d'ell, la mateixa remarca que hem fet ara sobre l'autor de METROPOLIS.

Això per dir com l'acció dels plecs contractats amb anterioritat, influeixen d'una manera viva sobre tasques ulteriors. I caldria no oblidar que tothom, qui més qui menys, té una orientació artística específica, i el mal del cas és que aquesta orientació rarament és purament cinematogràfica, i això perquè el cinema com a creació, el mateix que el cinema com espectacle, és un fet massa recent, per poder parlar a propòsit d'ells, de plecs professionals o artístics.

Succeeix, doncs, que a l'entorn d'una coordenada que vol dir: Cinema, l'obra de cada amateur oscil·la vers una banda o altra. Vers la literatura, vers la música, vers el teatre o vers la fotografia. L'amateur ho ignora, però els altres ho veiem. Benjamí entre les altres arts, el cinema, sobretot en la forma modesta que agafa en l'amateur, viu molt de les gràcies de les altres activitats artístiques.

Ara que el nou infant és tan robust, fa prova d'una vitalitat tal que sembla que hagi de devorar àdhuc aquells que fins ara l'han alimentat, ja sigui procurant-li «scenaris» (literatura), ja sigui inspirant-li regles en el muntatge (música), ja sigui aconsellant-li solucions estètiques (pintura), etc.

I com que sembla que té un bon païdor, tot l'èxit del cinema serà que al film, un cop llest, ningú no pugui delatar la presència de paràsits en el seu cos.

El que no està bé, doncs, és no assimilar. Que tot, tot, pot ésser matèria en pel·lícules, però per això cal metamorfosar la substància original en substància fotogrènica.

MES GRACIA... O MES RESPECTE

per JOSEP M.ª GALCERAN

En el número anterior de CINEMA AMATEUR, signat pel nostre dilecte amic Pierre Boyer, aparegué un article (à propos de «Chaines, enchaînons...»), contestant a un editorial de la revista americana *Movie Makers*, on l'«Amateur Cinema League» demostra un total desconeixement o, millor, una voluntària incomprensió dels acords presos en el Primer Congrés Internacional de Cinema Amateur celebrat a Barcelona. Acostumats com estem a les «coses» dels americans, no ens va venir gens de nou que a l'A. C. L. no li plaguessin els acords presos per les nacions concurrents. Al costat del temor que, ens fa l'efecte, tenen que un Congrés anual de Clubs de Cinema Amateur aminori el prestigi, si no gran, internacional, de què gaudien entre els cineistes de tot el món—el sol nom d'Estats Units no deixa de tenir un efecte d'atracció pel que fa al cinema—una cosa cabdal influeix sens dubte en aquest visible malhumor: el concepte del que és o ha d'ésser el cinema amateur. Tot l'editorial del *Movie Makers* jugava entorn de la definició que s'aprovà al Congrés de Barcelona. I no hi jugava de bona fe. ¿Com podien els americans defensar la puresa del cinema amateur, quan als seus concursos tan poca cura tenen de fixar-ne l'ètica? Per als americans, tot film rodar en 16 o 8 mm. és amateur. Els americans són així de simplistes. Ara mateix, *Movie Makers* dona els resultats del que en podríem dir concurs anual—1935—, que l'«Amateur Cinema League» organitza des de 1930. La classificació l'estableixen d'una forma ben original. Els cineistes envien els films i l'entitat els projecta. En acabar-se l'any, l'A. C. L. publica la llista dels deu millors films vistos («Ten Best»).

I bé, segons el número de desembre del *Movie Makers*, que comenta els films classificats enguany, la majoria d'ells tenen una finalitat purament publicitària. I el que ens xoca, els europeus, i especialment els amateurs llatins, és que films com els al·ludits passin com els millors films amateurs, films que de no interessar per l'anunci, no haurien estat fets.

Heus ací el veritable antagonisme dels punts de vista americans i europeus. Ací es creu, i això i res més que això es consignà als acords de Barcelona, que no és el fet de filmar en pas estret de pel·lícula el que dona a un film el caràcter d'amateur, sinó ben al contrari, l'esperit amb què s'ha concebut i creat l'obra, tant si és en pas estret com en 35 mm.

¿Com, repetim, poden els americans alçar-se, en bona fe, contra els acords de Barcelona en els quals es dona als cineistes la màxima llibertat?

No cal dir que respectem totes les opinions, però ens dol aquesta equivocada posició americana.

El que no té justificació possible, és, però, un altre editorial aparegut, després de sis mesos del Congrés de Barcelona, a *Cinéma Privé*, revista gairebé desconeguda ací, que surt a París, en la coberta de la qual diu que és dedicada al cinema amateur i d'ensenyament. Aquesta dualitat ja revela el confusionisme dels seus dirigents. Tot film creat per a un fi determinat, malgrat sigui aquest el més noble—en aquest cas l'ensenyament—, deixa immediatament d'ésser amateur. En aquesta editorial, doncs, signada pel senyor P. de Châteaumorand, director de la revista, es glossa amb una fruïció bon xic sospitosa la posició americana, i ve a dir que el Congrés, des del moment que la seriosa «A. C. L.» l'ataca, fou un

joc de criatures i que, com a conseqüència, es desenrotlla una interessantíssima controvèrsia entre la més potent organització de cinema amateur i els joves entusiastes que es reuniren Pireneus ençà. Una cosa semblant com si el Congrés Internacional i l'«A. C. L.» estiguessin celebrant un torneig a «la antiga usanza». Si no fos que coneixem els motius, ben al marge de l'interès dels cineistes, d'aquest exabrupte a sis mesos de retard, diríem que el desconeixement que revela el senyor Châteaumorand del cinema amateur i del Congrés no és pas digne d'un director d'una revista que es diu dedicada al cinema amateur.

Igual que *Movie Makers*, ¿d'on treu aquest senyor que els acords que aprovaren els delegats i els representants directes dels clubs de les nacions concurrents lliguen els amateurs, quan, ben al contrari, proclamen i assenyalen un camí ben lliure?

Amb una punta d'ironia vexadora, diu que els qui fan cinema amateur per l'aaaart són tan pocs, que no compten. ¿Des de quan el prestigi d'un moviment ha estat qüestió de quantitat? Amb quina poca gràcia Châteaumorand tracta l'art!

Continuant la seva glossa, diu que poc ha durat l'alegria dels congressistes, degut a la dutxa de l'editorial de *Movie Makers*. ¿D'on treu tot això l'articulista, i amb què nota que l'entusiasme dels amateurs s'ha refredat? ¿És que la seva revista es ven menys ara que abans del Congrés?

Creiem inútil d'insistir més entorn de la feblesa d'arguments d'un editorialista que ha necessitat el suport d'un criteri transatlàntic i sis mesos per a pensar i enllestir un atac injustificable.

Del concepte americà del cinema amateur, en dona una idea ben exacta la referència, que hem recollit al començament, del «Ten Best» 1935. Ella sola ens estalvia de tot altre argument. Aquest concepte dels americans, la distància el fa, si no justificable, inofensiu. Es fan un món a part i cap interès no tenen en un intercanvi d'idees. Per aquest camí potser tampoc no ens interessarà a nosaltres. Per a enviar al Concurs Internacional del Millor Film d'Amateur films de propaganda de dentífrics, com feren amb el de Barcelona, no val la pena d'encaparrar-nos-hi.

Però que a Europa tinguin imitadors, ja és més de doldre. Hi ha conceptes que el propagar-los és un suïcidi. Encara que defensors com els de *Cinéma Privé*, poc de cas cal fer-ne, quan tan poca convicció hom hi posa.

Una mica més d'afecte pel cinema amateur i una mica més de fe en ell i en els joves entusiastes—com diu—que malden per donar-li un sentit, no hi seria de més. Quan cap interès material no es defensa, quan l'espurna d'un ideal impulsa una actuació com la que portaven a terme els cineistes i clubs representants directes de les vint-i-una nacions que han aprovat les conclusions del Primer Congrés Internacional de Barcelona, bé caldria, almenys, una mica més de respecte i de bona fe.

Del film DANCES I FESTES d'Agustí Fabra

L'AMATEUR INCONEGUT

per SALVADOR MESTRES

VA de rigorós conte.

El senyor Marcellí Raqueta era un home baixet i grassó. Tenia la cara rodona, amb uns ulls petits i riallers, el nas camús i portava un bigoti retallat que era el baròmetre del seu ànim. Quan estava satisfet li arribava fins a sota les orelles. A més, era una bellíssima persona. Només una vegada a la vigília de Nadal va anar al celler a escollir els vins, i, tastant, tastant, va arribar a casa seva una mica torradet, però, vaja!, aquestes són coses que no hem d'explicar aquí.

El senyor Raqueta era, encara, un home de consciència tranquil·la. No era pas com aquesta gent que llegeixen totes les notícies de premsa indigeribles que trenquen el son i els escanyen amb uns somnis horribles plens d'esclats de granades i ruixades de gasos asfixiants, i es desperten després sobresaltats i demanant aire.

No, no, no. Ell tenia cinc fills i sols per ells es desvetllava. Els portava al circ, al parc, als putxinellis de Sant Lluç i es divertia tant com ells en aquests innocents esplais. Tampoc no era per aquest motiu que fos un home insensible, sense color, ans al contrari, era un home d'una sensibilitat excessiva i al mateix temps exquisida.

Durant les llargues vetllades hivernals, llogava films de pas petit i projectava agradables sessions de cinema. Altres vegades es jugava al «Parxís» o al «Pusler», i quan estaven cansats d'aquests jocs apareixia aquell inevitable àlbum de retrats de la família. Aleshores el senyor Raqueta contava les facècies dels seus avantpassats, i els petits es feien un tip de riure amb aquells vestits i aquelles actituds tan graciosament còmiques. Hi havia aquell parent de bigotassos negres que va ésser la taca negra de la família; després aquell oncle tant aventurer, que fou pilot d'un vaixell mercant. Anava vestit amb uns pantalons blancs, estrets, i portava una gorra de tramviaire tota engalonada, que era un monument. Semblava orb, però no ho era. És que tenia els ulls blaus i la fotografia no els havia copsats. Els poetes rancis d'aquella època ben segur que haurien dit que tenia als ulls el blau de totes les mars.

Després, quan venia la son, la mare els portava a dormir i ell amb santa resignació recollia totes les joguines escampades, i les desava.

L'àlbum de la família tornava a la calaixera de xicranda perfumada amb pomes del círi, i el senyor Raqueta es quedava una estona davant el calaix repassant aquells records de família. Un d'ells era una aquarella del seu pare—que al cel sia—que fou pintada a no sé quantes milles endins del desert del Sahara. Era un jardí sota del qual deia «Jean et dar», que no sé pas en quina llengua li semblava que li havia dit que volia dir «Jardí de la casa».

Foto Arxiu MESTRES

A ell aquesta aquarella del jardí, feta en semblants circumstàncies, li revelava tot un temperament, i es dolia que en aquella època el cinema amateur no fos encara llançat, perquè el bon senyor era un cineasta amateur com una casa—ens havíem descuidat de dir-ho—, i li hauria fet tanta il·lusió tenir, encara que fossin uns quants metres d'aquell meravellós viatge que li havia contat el seu pare, quan retornaren a Alger: en un terreny que abans era net com el palmell de la mà, la colonització francesa havia plantat un poblet blanc, amb arbres i ocells, que portava el nom d'un general anomenat Duberrier.

Però ell no era tan sortós. No havia passat mai—com aquell que diu—de Montcada, i la seva motocàmera sols recollia coses que li semblaven d'un interès escàs. Tenia la urbanització del Turó-Parc, les restauracions de la Plaça del Rei i algunes altres cosetes ciutadanes sense importància, això sí, en una fotografia excellent.

També tenia un film, però era del Parc. Com que era un gran observador, havia collit del jardí públic les notes més sobresortints. Tenia les dides, els soldats, l'home de la cama de fusta que obre les portes tots els matins; l'home que va a treballar amb el mocador blau-vermell de l'esmorzar a la mà, els nuvis de fora, els vells que prenen el sol, els ganduls, els llegidors de diaris, els miseriosos que dormen pels bancs, els enamorats que van al parc per estalviar

Del film SISIF, de Francesc Gibert

i retornen una temporada després amb un nadó al braç, els cotxes dels casaments amb les rodes engomades i tirats per uns cavalls llustrosos que marquen el trot acompassadament, etc., etc.

Tot això i moltes coses més, les tenia recopilades en un film que mai no ensenya a ningú. En aquell temps fer un film del Parc o del Port i portar-lo en una sessió pública o en un concurs, era fer un pecat mortal.

Els qui tallaven el bacallà eren uns que feien films transcendentalíssims. N'hi havia un intítulat «La máscara de la humanidad», que no era altra cosa que un ridícul reportatge, no reportatge, d'un Carnaval que no es veia mai enlloc. Sortien uns arbres sense fulles amb unes quantes serpentes enredades, les fulles per terra, uns peus que caminaven, un contrallum i finalment una màscara que s'acostava... s'acostava... uuuu, quina por!

És clar que també hi havia gent intelligent que feien veritables films. Eren dos o tres, però com que eren persones assenyades, sempre romanien al marge. Per això el senyor Raqueta, el qual en lloc d'ésser intelligent, era tímid, fou sempre un «amateur inconegut».

I van passar molts anys. Els fills del senyor Raqueta es feren grans, i tots foren uns grans cineistes amateurs. Perquè aleshores

el cinema amateur s'imposà tant i es féu tan assequible, que fou en totes les cases com un article de primera necessitat.

En aquella època ja havien desaparegut els tramvies, i a les barriades extremes s'hi anava en escassos minuts per mitjà de trens aeris, trens subterranis i autobusos aerodinàmics.

La plaça de Catalunya era convertida en jardí públic i estava voltada de gratacels, que deixaven passar unes llenques de sol aprofitat totalment per les dides i els vellets.

D'aquells cineistes transcendents ja no se'n cantava ni gall ni gallina; sols els films d'aquells dos o tres es mantenien frescos com el primer dia.

Els fills del senyor Raqueta, els quals eren grans aficionats, anaven descobrint en els films del seu pare nous valors d'un interès documental importantíssim.

El que els agradava més, era un film de tramvies. N'hi havia de totes menes. Des del que anava a Horta, llargarut com una llonganissa, fins al petit i acordionat que pujava a Sarrià, passant pel luxós i senyorial del carrer de Muntaner. Un dels que anaven a la plaça d'Espanya tenia la forma d'un taüt, i el senyor Raqueta havia dit alguna vegada en broma: —Si mai sóc milionari i em moro, vull que m'enterrin en un tramvia d'aquests. Així em farà l'efecte que faig el viatge a l'eternitat en tramvia.

És que al senyor Raqueta, com a bon barceloní, li havia agradat molt viatjar-hi. Contava que el 12 portava passatge a Sarrià i era una de les coses més divertides d'aquest món. Era com una capsa de llumins i passava tot trontollant per davant del Clínic, conduït per un home sense afaitar que vestia un uniforme de vellut ratllat. La gorra era estreta i sense volt i recordava molt la d'aquell oncle pilot mercant. Potser aquesta afinitat s'ajustava tant, pel fet que el romàntic conductor també semblava que pilotés el tramvia per un mar tempestejat d'adoquins.

En arribar al carrer París, que era el lloc on es rellevaven, hi havia un bar, i molt sovint, quan arribava el tramvia, al relleu encara li mancava una cama per a acabar de fer la manilla.

Aleshores baixava el conductor i deia: «Mata aquest set!»—i tot el passatge, traient el cap per les finestres, seguia amb gran interès les incidències de la partida. Al cap de mitja hora grassa, el tramvia tornava a posar-se en marxa i els viatgers encara comentaven amb el conductor si havia de fallar aquell «as» o no.

En arribar a la cruïlla de la Diagonal, hi havia una veritable xarxa de vies per terra i, a l'aire, de cables elèctrics. Baixava el conductor i amb un ferro llargarut feia com aquell que escura les dents a la via i esperava que creués un 7 o davallés un 15. Era ja negra nit quan el pobre viatger arribava a casa davant d'un sopar fred i la cara llarga de la muller.

Tots aquests comentaris i molts altres que comentava el senyor Raqueta, tenien un pintoresc graciosíssim que feia les delícies dels seus fills, però encara tenien més valor perquè els feia acompanyats per mitjà d'uns metres de cel·luloide rogenic, o ratlladís, i ells podien viure altra vegada tota aquella vida tan atractiva i enyoradissa de la joventut del seu pare.

Entusiastes com eren, els portaren en sessions públiques i foren paladejats amb un sabor extraordinari, i el senyor Raqueta es va veure en un tres i no res dalt del canelobre de la cinematografia amateur. Sortí retratat a tots els diaris i fou voltat d'elogis encens pels mateixos crítics que abans, per envegetes i tivantors, l'haurien rebutat.

N'hi va haver un que enmig d'unes quantes «frases de cajón», va dir que «els films eren com el vi: que com més anys tenien es tornaven més bons».

Aquest crític fou un dels que qualificaren «La máscara de la humanidad» com el film de totes les èpoques, i el bo del cas és que el crític era el mateix autor del film.

D'aleshores ençà, el senyor Raqueta fou molt feliç... i darrera la porta hi ha un gat, el conte s'ha acabat.

TERCER CONCURS D'ESCENARIS DE LA REVISTA «CINEMA AMATEUR»

Pregats per uns quants cineistes per tal d'allargar el termini de lliurament d'escenaris i guions per al nostre tercer Concurs, no cal dir que hi accedim gustosos. El nou termini, inajornable, ha estat fixat per tot el dia 30 de gener.

Han començat ja a rebre's alguns treballs, d'ací i de fora. Els cineistes de Madrid sembla que s'animen i ja ens han tramès un guió. No cal dir com ens plau l'acollida que obtenen les nostres iniciatives. Les bases del Tercer Concurs d'Escenaris es troben íntegres al número 9 de la nostra revista (pàg. 42).

CINQUE CONCURS CATALA DE CINEMA AMATEUR

Retallem un comentari aparegut a *L'Instant*, signat per Manuel Amat, sota el títol «Una convocatòria interessant», referent a les bases d'aquest concurs que, com cada any, organitza la Secció de Cinema del «Centre Excursionista de Catalunya»:

«Possiblement molts dels que tenen l'amabilitat de seguir-nos a través d'aquestes cròniques de cada dissabte ja en tenen esment o fins potser l'han fullejada amb una punta d'admiració i sorpresa. Volem referir-nos a la convocatòria que la Secció de Cinema del Centre Excursionista de Catalunya acaba de fer-nos arribar a les mans amb motiu del V Concurs Català de Cinema Amateur.

«Més que el to—en alguns moments té tota la força juvenívola d'una proclama—, el que més em satisfà d'aquesta convocatòria és l'esperit d'independència que hi batega i especialment la claredat amb què hi són evocats i plantejats alguns punts que a cada concurs de cinema amateur hom trobava motius més que suficients per a combatre.

«Nosaltres, que sovint hem defensat alguns d'aquests punts, no cal dir com ens hi sentim identificats. Calia acabar amb aquella deplorable organització que tant afavoria els oportunistes i tan directament perjudicava els cineistes amateurs autèntics. Calia, sobretot, que es posés de manifest el valor d'una idea, que es reivindicés el treball del cineista que fa els films amb el cervell i la motocambra i no pas confiant-ho tot a un paisatge fotogràfic o a un actor aprofitable.

«Començava a ésser hora de bandejar l'obra cofoista d'aquests quatre senyors que viuen, cinematogràficament, de les postes de sol, les locomotores i el port de Barcelona i encara se'n poden anar a casa amb una medalla de coure a la butxaca. Si no extremem cada dia més el rigorisme, el cinema amateur català acabarà convertint-se en una de tantes branques sense suc ni bruc de l'esbarjo dominical.—M. A.»

Les bases d'aquest Concurs es publiquen íntegres a la pàg. 42 del número 9 d'aquesta revista.

Si no les teniu, demaneu-les al «Centre E. de C., Secció de Cinema», Paradís, 10, Barcelona, o a les cases de cinema.

Recordem que la data d'admissió de films acaba el dia 16 de febrer d'enguany. Aproveiteu els dies. Aquests són curts i un dia perdut ja no es recupera.

PRIMER CONCURS HONGARES INTERNACIONAL COPA SANT ESTEVE

Nacions participants: França, 4 films; Alemanya, 12 films; Anglaterra, 6 films; Àustria, 9 films; Espanya, 4 films; Japó, 11 films; Hongria, 53 films; Suïssa, 2 films; Holanda, Índia, Iugoslàvia i Txecoslovàquia, 1 film cadascuna.

RESULTATS.—ARGUMENTS 16 mm.

PUNTS

1. Memmortigo?—Delmir de Caralt (Espanya) 63
2. L'home important.—Domènec Giménez (Espanya) 61.20
3. La nonna de Cip e Puck.—P. Erizzo (Itàlia) 59
4. Atom vecuosti.—C. Zahradnick (Txecoslovàquia) 58.60
5. Jahreszeiten der Liebe.—Dr. Beelsen (Alemanya) 56.20
6. La vie est un rêve.—M. et Mme. Monier (França) 53.20
7. Stormy Weather.—P. Reynders (Holanda) 52.60
8. Der zerbrochene Spiegel.—J. Deimel (Àustria) 50.20
9. All on a summer's day.—S. I. Ross (Anglaterra) 46
10. Bad dream.—R. Tanaka (Japó) 44.80
11. Ach Luise.—Dr. Beelsen (Alemanya) 38.20

ARGUMENTS 8 i 9.5 mm.

1. Sorrowful Autumn.—T. Okamoto (Japó) 56.80
2. Sísif.—Francesc Gibert (Espanya) 56.20
3. Halális favasz.—P. Erizzo (Hongria) 50.80
4. Atmosphère.—L. Cuny (França) 41.60
5. Faust.—O. Miletic (Iugoslàvia) 42.60

Heus ací, en un fragment de llista freda, traduït en xifres l'esplèndid paper que el nostre país representà al Primer Concurs Hongarès Internacional per la Ccpa Sant Esteve. Per la gran quantitat de nacions i films participants en ell, i pel fet d'encarar-se de nou a aquest Concurs els millors films que vingueren a Barcelona en ocasió del IV Concurs Internacional del Millor Film Amateur 1935, inclús els que no arribaren a temps per a classificar-se—Japó—, ha donat a aquest Concurs un interès ben justificat. En general, hom pot observar que els films guanyadors del Concurs Internacional de Barcelona també s'han destacat a Budapest. Però el triomf rotund dels nostres films en els temes argumentals ha estat veritablement la

Del film MEMMORTIGO?, de Delmir de Caralt

Del film L'HOMME IMPORTANT, de Domènec Giménez

nota, falaguera per a nosaltres, que totes les nacions participants han acusat amb una punta de sorpresa.

Ha estat una consolidació del valor del nostre cinema amateur en els medis internacionals, i, realment, no podem amagar la mica d'emoció que el fet ens ha produït.

L'«Amator Mozgófényképezok Egyesülete», club que tan admirablement ha organitzat el Concurs, organització reconeguda com la més perfecta en quants concursos de cinema s'hagin celebrat, ha demanat als autors de MEMMORTIGO?, SISIF i L'HOMME IMPORTANT una còpia de cadascun, amb el propòsit de tenir-los com a exemple i guia per als amateurs que comencen a Budapest les primeres temptatives.

Tanmateix, encoratjador per a tots aquells que, ací i a l'estranger, malden per donar al cinema amateur un esperit propi que, no per indefinible, és menys palès a la consciència dels veritables cineïstes.

VEREDICTE DEL CONCURS PER A DEBUTANTS A. C. A.

Reunits els senyors J. Ponseti, A. Sarsanedes, R. Serinyà, E. Ferré, R. Puiggròs, R. Sarsanedes, J. Fontanet, R. Sant Ricart, J. Ventura i A. Real, components tots ells del Jurat que havia de fallar el primer Concurs de Films per a debutants organitzat per l'Associació de Cinema Amateur, previ l'estudi de les puntuacions obtingudes per cadascun dels films presentats en el Concurs indicat, acordaren adjudicar els premis en la forma següent:

PRIMER: Una Copa i material cinematogràfic per valor de 150 ptes., al film BOUS PER LA VILA, de Jacint Arnau.

SEGON: Una medalla i material cinematogràfic per valor de 50 ptes. al film MI PRIMER FILM, d'Alfons Real.

TERCER: Una medalla al film BO I VEIENT-LES PER UN FORAT, de Francesc Rodoreda.

A més dels films indicats, es presentaren els següents: REVISTA GRAFICA ADRIAN N. 3, LA POSADA DEL TERROR, ONADES, PLATJA i SENDAS DE LA VIDA.

Ja en altra ocasió hem tingut l'avinentsa de lloar aquesta iniciativa de l'Associació de Cinema Amateur. Aquest estímulo al cineïsta que comença és un encert, perquè ell més que ningú el necessita.

A remarcar que el segon i tercer premi han estat adjudicats a

cineïstes de la Secció de Cinema del Casal de Catalunya, de Madrid. entitat de la formació de la qual donem compte en un altre lloc.

CINEMA AMATEUR felicita tots els autors premiats i els dona la benvinguda a la ja extensa família del nostre moviment cineïstic amateur.

PRIMER CONCURS MANRESA DE CINEMA AMATEUR

El Jurat qualificador dels films presentats al Primer Concurs Manresa de Cinema Amateur, organitzat per la Secció de Cinema del Centre Excursionista de la Comarca de Bages, ha emès el següent veredict:

Primer: FIRA, de Josep Arola.

Segon: RECORDANÇA, de Josep Ferrer.

Tercer: MANRESA, de Josep Ferrer.

Quart: PER LA VALL D'ORDESA, d'Antoni Sardà.

Cinquè: RECULLS DE CATALUNYA, de Xavier Cirera.

Felicitem els organitzadors i els autors dels films d'aquest Primer Concurs Manresa, i esperem poder veure les obres premiades per tal de comentar-les ací com es mereixen.

CONCURS NACIONAL DE CINEMA AMATEUR

EXTRACTE DE LES BASES

1. La Federació Catalana de Cinema Amateur convoca el Segon Concurs Nacional, en el qual podran prendre part tots els Clubs nacionals que practiquen el cinema amateur, siguin o no afiliats en aquesta Federació.

2. Els films hauran d'ésser seleccionats per l'Entitat a què pertanyi l'autor del film i lliurats per aquesta a la Secretaria de la Federació el dia 31 de març de 1936, de set a vuit del vespre, a la recepció dels quals s'expedirà rebut.

3. Els clubs podran presentar al Concurs els films que creguin convenients fins a un màxim de dotze per Entitat. El Concurs és obert als films de 9'5 i 16 mm. indistintament.

5. Segons les característiques de cada film, aquests hauran d'ésser presentats a un dels següents temes: Argument; Humorístic; Documentals i Culturals; Viatges, excursions i esports; Reportatges; Tema lliure.

6. Cada tema tindrà com a primer premi una copa, una medalla de plata com a segon, i una de coure als films classificats en tercer lloc.

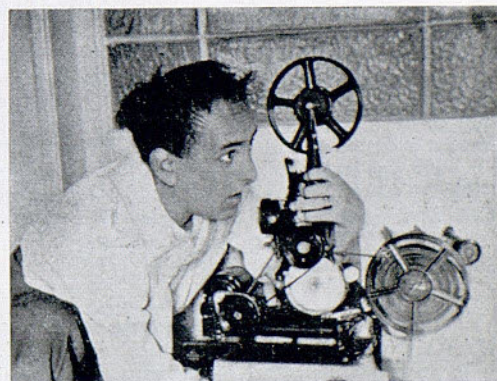
7. La classificació dels films es farà per puntuació. Els senyors del Jurat podran concedir:

Per Idea i Originalitat: 25 punts.

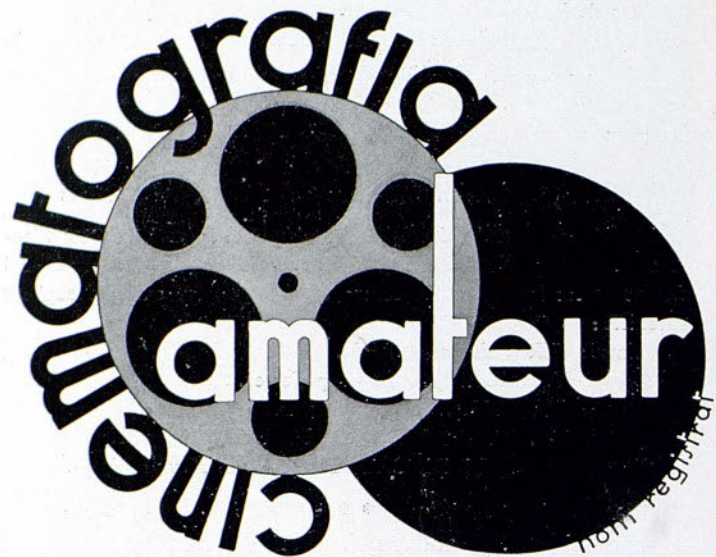
Per Muntatge i Ritme: 20 punts.

Per Fotografia i Càmera: 15 punts.

Per interpretació (sols en argument): 10 punts.

Una escena del film
d'Alfons Real titulat
MI PRIMER FILM

Ofereix la seva
nova instal·lació

RONDA UNIVERSITAT, 24...

(TOCANT A LA PLAÇA DE CATALUNYA) — TELEFON 21470 — BARCELONA

en la qual.

...ha tingut especial compte de crear, no solament l'única organització comercial íntegrament dedicada al cinema amateur a Espanya i a l'avanzada de les millors estrangeres, sinó també, i per damunt de tot, un redós, o si voleu un recó, on el cineasta es trobi com el peix a l'aigua. CINEMATOGRAFIA AMATEUR no és pas una cosa nova. Encara que us sembli quelcom més crescuteta i més endregada que quan estava al carrer de Balmes, 12, podeu estar segurs de trobar-hi la mateixa acollida amable de sempre, amb l'avantatge que ara us podrà oferir, en justa correspondència a la vostra amistat, un lloc on seure i passar l'esona; un lloc encara on documentar-se i, si tan d'humor esteu, fer una mica de cinema...

CINEMATOGRAFIA AMATEUR creu, per tant, d'interès fer-vos saber alguns detalls de la seva instal·lació a la Ronda Universitat, 24.

LABORATORIS

REVELAT CONTINU I AUTOMÀTIC de pel·lícules de 9'5, 16 i 8 mm. Des d'avui deixa d'ésser privilegi de cap pas de pel·lícula la perfecció del seu revelat. Els nous LABORATORIS de CINEMATOGRAFIA AMATEUR han estat utilitzats de les més modernes perfeccions tècniques i mecàniques i implanta ací per primera vegada el revelat continu i automàtic, indistintament, dels films sub-standard. El nostre modern sistema de revelat permet de corregir els possibles errors de diafragma, i assegura als films un màxim rendiment fotogràfic.

Complement indispensable al servei dels aficionats és l'ampliació de la secció d'impressió de rètols normals i especials, per a tots els passos de film, trucs, fossos encadenats, sobreimpressions, còpies, reduccions, etc., secció en la qual els cineistes podran confiar l'acabat i la presentació—la sal dels films—de llurs produccions.

LLOGUER DE FILMS DE 9'5 i 16 mm.

De sempre la nostra Cinemateca al servei dels nostres clients ha estat la més extensa i la de més qualitat. No podia faltar, doncs, en el nostre programa la seva ampliació constant. El plaer de les sessions familiars i escolars és augmentat per les contínues novetats de la nostra Cinemateca, tant en l'ordre dels arguments, com documentals, etc.

VENDA D'APARELLS I ACCESSORIS

L'especialització estricta a què sempre ha orientat CINEMATOGRAFIA AMATEUR la seva activitat, és la major garantia que podem oferir als aficionats. Al corrent de totes les novetats que es llancen al mercat mundial, el cineasta trobarà al nostre establiment projectors i càmeres cinematogràfics de totes marques i de tots preus. No tenim partit pres per cap marca, i dintre de les possibilitats de l'aficionat, sempre aconsellem la millor.

No cal ja que el cineasta preguntï: On trobaré aquest aparell o aquest accessori? CINEMATOGRAFIA AMATEUR vol dir simplement això: LA CASA ESPECIALITZADA EN CINEMA i, per tant, al corrent de tota novetat.

TALLER DE REPARACIONS

Les reparacions dels aparells de cinema no poden confiar-se a mans inexpertes. CINEMATOGRAFIA AMATEUR posseeix el personal, la instal·lació i l'experiència necessària per a la completa seguretat i confiança dels cineistes.

SALA DE PROJECCIONS

No solament per a la deguda demostració dels aparells era del tot necessària una sala de projeccions. KINO'S, la Sala de CINEMATOGRAFIA AMATEUR, capaç per a un centenar d'espectadors, permet de desenvolupar un gran pla de projeccions especialitzades, de tècnica i art cinematogràfics, conferències infantils, etc., que estem convençuts han d'assolir l'aprovació dels nostres amics i del públic.

KINO'S és a la completa i gratuïta disposició dels cineistes, entitats o particulars que vulguin fer-ne un ús relacionat amb el cinema. Aquesta sala de projeccions és equipada per a la projecció de films sonors per banda, des d'una cabina modernament util·lada. I un micròfon sempre a punt de recollir l'opinió de qui en tingui.

SALA DE MUNTATGE

No tots els cineistes disposen d'un local adequat i tranquil per a muntar llurs films. Els nostres clients disposaran gratuïtament d'una sala de muntatge on poder donar vida a llurs produccions. Junt amb la cabina de projecció i sonorització, convertiran en una agradable ocupació allò que sovint esdevé una preocupació per manca de lloc i condicions. Com és natural, en aquestes taules, les tisores hauran profusió... i no ens quedarem els retalls ni les sobres...

CONSULTORI TÈCNIC

CINEMATOGRAFIA AMATEUR està a la disposició dels cineistes per a resoldre tots els dubtes que puguin tenir. La consulta serà gratuïta i sempre tindreu el millor consell, fruit d'una llarga experiència.

FilmoTeca
de Catalunya

IMPRESSIÓ DE FILMS

El més bell record dels fets importants de la vida familiar i social és un film. I, també, el present més apreciat. Una secció d'edició de films és creada a la disposició dels clients per a impressionar films en tots els passos, de reportatges de festes, casaments, excursions, etc.

Les activitats professionals i publicitàries troben en el cinema el millor mitjà d'expressió. Metges, cirurgians, comerciants, industrials, etc., trobaran en la secció d'edició l'organització tècnica en la qual confiar llurs encàrrecs en la seguretat d'un treball perfecte.

CINEMA SONOR PER A AFICIONATS

El film sonor és sens dubte el somni daurat dels cineistes amateurs. La projecció a casa de films sonors serà la culminació de les sessions avui ja tan plaents. CINEMATOGRAFIA AMATEUR, al corrent de tota novetat, no solament orienta la seva actuació a la venda d'aparells i lloguer de films sonors, sinó que també ha previst a la seva instal·lació la impressió directa de films sonors i la sonorització i doblatge de pel·lícules mudes. Un camp obert a amples horitzons i de possibilitats il·limitades que CINEMATOGRAFIA AMATEUR posarà a l'abast dels cineistes aficionats.

PROJECTOR

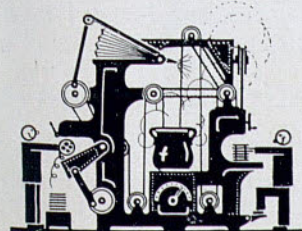
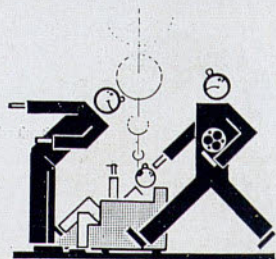
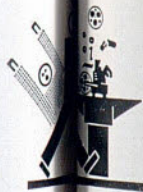
Compendi i complement de totes aquestes activitats simplement anotades, CINEMATOGRAFIA AMATEUR editarà mensualment PROJECTOR, Butlletí que hom podrà obtenir gratuïtament i en el qual l'aficionat trobarà un ajut tècnic i artístic. Ultra la divulgació de consells pràctics, procediments, trucs, etc., s'hi reportaran les novetats de la indústria cinematogràfica de tot el món, i dels films que entrin a augmentar periòdicament la nostra Cinemateca de lloguer.

ESTUDI PER A FILMAR

Molts cineistes han trobat a manca un lloc prou ampli i assequible, equipat per a poder muntar petits "sets" on filmar escenes determinades. CINEMATOGRAFIA AMATEUR ofereix aquesta possibilitat que semblava tan llunyanca.

Heus ací els nous vestits amb els quals CINEMATOGRAFIA AMATEUR es presenta als aficionats. Tenim la gosadia de pensar que plauran.

Travessar el llindar de CINEMATOGRAFIA AMATEUR no és entrar en un establiment fred on regna solament el comerciant. Cineistes com vosaltres, oferim el que hauríem volgut que ens oferissin: Un redós acollidor on parlar de cinema—o del temps—i uns amics també amb inquietuds per aquest moviment amateur que tan alt prestigi ha assolit.

8. El trofeu Generalitat de Catalunya quedà reservat a les entitats de la Federació Catalana de Cinema Amateur, i d'acord amb l'establert en el Concurs anterior, serà adjudicat a l'Entitat que el guanyi tres anys seguits o cinc alterns. S'adjudicarà per a l'any 1936 a l'Entitat de la F. C. C. A. que reuneixi més punts, sumant la puntuació obtinguda pels seus quatre films millor classificats en aquest Concurs.

9. Queden exceptuats d'aquest Concurs tots els films que hagin pres part en altres concursos anteriors al juny 1935.

* * *

És amb gran satisfacció que constatem que aquest Concurs ha adoptat la forma de puntuar els films introduïda pel Centre E. de C. en els reglaments del Concurs Internacional del Millor Film d'Amateur, del maig darrer, i que fou acceptada pel Quint Concurs i per Concursos successius, segons pot llegir-se en el darrer número de la nostra revista.

Ho celebrem perquè ens confirma que és una puntuació encertada.

CINEMATIC CLUB AMATEUR

Extracte de les bases:

2. El Concurs serà únicament per als films d'argument, essent el tema de lliure elecció del concursant.

3. Es creen els premis següents: Direcció, Escenari (o argument), Fotografia i Interpretació (home i dona), i a més un premi al millor film del Concurs.

6. Els films no portaran cap indicació de nom d'autor, solament un lema o títol.

9. No podran presentarse a aquest Concurs els films que hagin pres part a altres concursos de caràcter general.

11. Els films que hagin de prendre part a aquest Concurs es lliuraran a la Secretaria del C. C. A., precisament els dies 13, 14 i 15 de gener del 1936, de set a dos quarts de vuit del vespre, en els quals darrer dia i hora restarà definitivament tancada la inscripció.

COMITE CENTRAL DE CINEMA AMATEUR DE LLIGA CATALANA

Extracte de les bases:

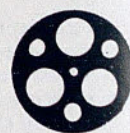
1. El Comitè Central de Cinema Amateur de Lliga Catalana convoca un Concurs de films amateurs, de 9'5 i 16 mm., en el qual podran prendre part tots els cineistes, siguin o no socis de Lliga Catalana.

Del film LA NEU QUE PEL CAMI HI HA, de Llobet Gràcia

Del film TURISME, de Joan Salvans

Envieu
el vostre film al

5.^è Concurs Català
de Cinema Amateur!!!

Termini màxim: 16 de febrer 1936

Tots els films de tots els cineistes, socis i no socis, poden entrar; tots els temes, tots els passos, mentre sigui
UN FILM AMATEUR

Llegiu la convocatòria en el número passat de la nostra Revista, o demaneu-la a les cases del ram, o a l'entitat organitzadora, el

Centre Excursionista de Catalunya

(Secció de Cinema)

Paradís, núm. 10, pral. — Barcelona

2. Els films hauran d'ésser lliurats per tot el dia 31 de gener del 1936, de sis a nou del vespre, al Secretari del C. C. D. C. A. de Lliga Catalana, Passeig de Gràcia, 19, principal.

3. Els temes d'aquest Concurs són.

Tècnica i Potència Agrícola i Industrial de la nostra terra.

Turisme, Folk-lore i bells indrets de Catalunya.

Activitats de Lliga Catalana.

Films pedagògics, d'esports, argument, tema lliure.

4. Els films hauran d'ésser retolats en català.

5. Per cada tema serà concedit un Primer premi, consistent en una Copa i la quantitat de 100 pessetes, renunciabls. Els films classificats en segon i tercer llocs de cada tema seran premiats amb una medalla d'argent i de coure, respectivament. A més, serà concedit un Premi d'honor, consistent en la Copa Lliga Catalana, al film que a judici del C. C. D. C. A. de Lliga Catalana sigui el millor dels presentats.

6. Són exceptuats d'aquest Concurs els films que hagin estat premiats en altres concursos.

7. El veredict del Concurs es farà per puntuació, per un Jurat compost de cinc persones, cadascuna de les quals tindrà cura, únicament, de l'anàlisi d'un dels cinc aspectes següents:

I.—L'esperit i l'eficàcia cultural i patriòtica que es desprengui del film.

II.—La part fotogràfica del film.

III.—El muntatge, ritme i retolament del film.

IV.—L'aspecte artístic del film.

V.—La impressió de conjunt que produeixi el film al llenç.

La sessió de veredict serà secreta.

Mentre duri el veredict, els Jurats no podran fer comentaris entre ells.

Si el Jurat ho creu oportú, es podrà projectar per segona vegada el film, abans de qualificar.

Cada Jurat podrà donar, com a màxim, deu punts.

La suma d'aquestes cinc puntuacions determinarà, per a cada tema, la qualificació de «Primer», «Segon» i «Tercer» premis. En el cas d'empat, es procedirà a la revisió dels films empatats per un Jurat nou.

10. Un cop determinats pel Jurat els primers premis de cada

D'un film inèdit de Salvador Rísá

LA DONA I
ELS ESPORTS,
d'Eusebi Ferré

tema, els films seran presentats al Comitè Central de Cinema Amateur de Lliga Catalana, i aquest deliberarà a quin dels films premiats ha de correspondre el Premi d'honor «Copa Lliga Catalana».

FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES (Associació de Cinema Amateur)

Extracte de les bases:

1. Associació de Cinema Amateur convoca un Concurs de films de 9'5 i 16 mm., entre tots els cineistes amateurs socis de l'Associació.

2. Els films presentats al Concurs seran lliurats a la Secretaria de l'Associació fins al 15 de febrer del 1936 a les vuit del vespre. hora en què quedarà definitivament tancada la inscripció.

3. El Concurs és dividit en els temes següents: Argument. Humorístic; Documental i Cultural; Viatges, Excursions i Esports: Reportatges; Tema lliure.

4. Per cada tema serà concedit un primer premi que consistirà en una copa i dues medalles, com a segon i tercer.

8. Els films no portaran cap indicació de nom de l'autor, solament el títol. Aquest títol figurarà damunt la plica, la qual contindrà el nom i adreça de l'autor.

CONCURS DE LES NACIONS ESLAVES

El «Foto-Klub Zagreb», de Iugoslàvia, ens comunica que el resultat del Concurs entre les nacions eslaves ha donat a Iugoslàvia dos primers i cinc segons premis; a Polònia, dos primers i un segon, i a Txecoslovàquia, dos primers premis.

Invitem les publicacions que creguin que poden interessar els nostres amics i que vulguin quedar arxivades a la biblioteca especialitzada en Cinema que anem formant d'una manera decidida, que vulguin trametre regularment un exemplar i nosaltres acceptem l'intercanvi des d'ara

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA (Secció de Cinema)

El dia 14 d'octubre obrí la Secció de Cinema del Centre E. de C. el curs 1935-36 amb una sessió en la qual Josep Aymerich exposà el programa del curs que es començava. A remarcar: Continuar les sessions dels segons i quarts dijous de cada mes, sessions que d'ara endavant prendran caràcter íntim, en les quals els socis podran projectar llurs noves produccions i provatures i es donaran a conèixer aquelles novetats referents al cinema que ofereixin un positiu interès. Anuncià també l'acord de celebrar reunions obertes a tots els socis tots els dimecres de set a nou de la tarda, on ultra establir un contacte agradós per a tots els cineistes, rebre totes aquelles iniciatives que ajudin la major activitat de la secció en bé del nostre cinema amateur. Fermall d'aquest esperit de convivència és l'acord de celebrar cada primer dimecres de mes un sopar de companyonia. No cal dir com foren ben rebudes les manifestacions del secretari senyor Aymerich.

En aquesta primera sessió es projectaren els següents films: :
EXCURSIO AL LLAC DE THOUNE. Film de 16 mm. de les escoles suïsses. No res de particular a remarcar.

Responent la crida de la Junta de la Secció per tal que els socis aportin a aquestes sessions llurs films o provatures, Delmir de Caralt hi projectà una petita bobina d'una eruga força original i peluda, amb la qual Caralt aconseguia efectes de llum de molta bellesa. Filmada en fort gros pla, l'eruga esdevenia obsessionant.

Ramon Godó ens projectà un film de 8 mm. en dues bobines, titulat EXTRACCIO DE LA MEL, en el qual es mostra força observador i meticolós. A petició de l'autor, tingué lloc la represa del film de Joan Prats, ABELLES.

Com a novetat tècnica es projectà un film de dibuixos impressionat sobre Ozaphane, film que els delegats alemanys que ens visitaren en ocasió del Concurs Internacional, ens portaren d'Alemanya.

Dijous, 28 novembre

Els films projectats eren tots del soci Miquel Font. Heus-en ací la llista: ESPORTS DE NEU A LA MOLINA; EL POBRE MESTRE I LA CAMPANETA; EXCURSIONS DES DE NURIA; TRES FILMS D'ESCOLTISME: a) COLLSACABRA, b) MONTSERRAT, ESCORNALBOU I VALLDAURA, c) L'ANETO. A mitja sessió, i com a preparació i complement dels darrers films del programa, el gran animador i entusiasta d'aquesta activitat en la nostra terra, l'escoltisme, Mossèn Batlle, amb paraules convincents i sentides explicà les finalitats que l'obra persegueix.

Miquel Font, que s'estrenava en la nostra pantalla, ens demostrà un domini perfecte i hàbil dels contrallums i com un canvi constant d'angles, per normals i poc exagerats que siguin, junt a un prudent intercalat de primers plans, donen una mobilitat a la càmera que fa molt més agradables els films d'excursionisme. Els millors dels seus

films, el de NURIA i el de L'ANETO, contenen moments d'una bellesa i d'un encert extraordinaris.

En el conjunt dels films, però, caldria un més exigent criteri de tissors que eliminés escenes menys perfectes i un tant per cent de rètols que a vegades són innecessaris. Això, però, és fàcil de fer en films futurs, i és de bon aconsellar quan el «cineista» existeix. I aquest és un dels casos.

Dimecres, 4 desembre

Era el primer dimecres del mes i els socis es recordaren amb gust de l'acord de celebrar el sopar mensual. Aquest tingué lloc a l'Euzkadi i assolí aquell punt dolç ja característic a totes les reunions veritablement amicals de la Secció de Cinema del Centre E. de C. Hom sentí la joia de l'assistència de nous cineistes que foren rebuts com a antics companys. Que per molts anys.

Dijous, 12 desembre

Aquesta sessió anà a càrrec quasi en la seva totalitat del soci F. Seix, prou conegut dels cineistes. La «reprise» dels seus més celebrats films tingué l'acollida que és de suposar-se. I les seves noves produccions no la tingueren pas menys. Els films foren: VISIONS I PIRENEUS ORIENTALS; LA CIUDAD MUERTA; EXCURSIO A TREMP i l'inèdit SENDAS DE LA VIDA.

Salvador Rifà projectà una bobina inacabada de l'APLEC DE SANT SALVADOR, reportatge curt i àgil, amb escenes molt ben enquadrades i atractives.

Josep Bros ens mostrà una excellent bobina titulada LA VALL D'ARAN (El que jo he vist), pròdiga d'agradables vistes animades de detalls peculiars d'aquesta vall tan fotogràfica.

SESSIONS A FORA

Sabadell

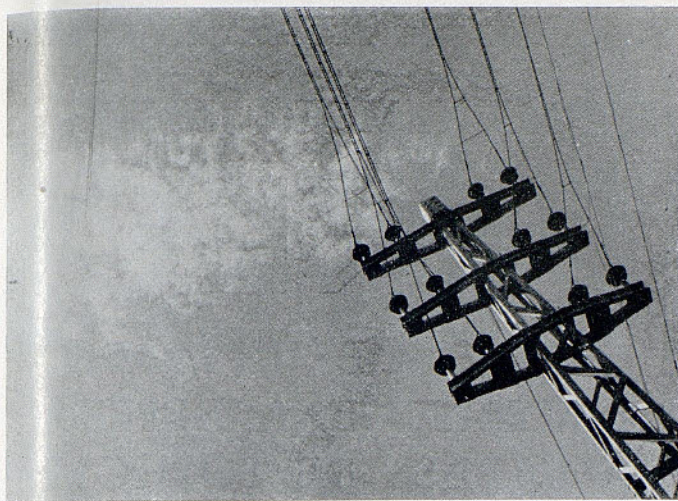
8 Novembre.—Organització: Secció de Cinema del Centre Excursionista del Vallès. Films projectats: DANSES I FESTES, d'Agustí Fabra; PLUJA, de Joan Prats; SISIF, de Francesc Gibert; AUSTRIA, de Delmir de Caralt; ESTAMPES DEL BLAT, de Salvador Rifà; L'HOME IMPORTANT, de Domènec Giménez.

Terrassa

29 Novembre.—Organització: Centre Excursionista de Terrassa. Programa: PLUJA, J. Prats; LES BESTIES DEL PARC, V. Castany; POEMA HOMEOPATIC, M. Amat; EP! JO VULL ESSER UN FUGITIU, J. Mestres; AUSTRIA, D. Caralt; ESTAMPES DEL BLAT, S. Rifà, i L'HOME IMPORTANT.

D'un film de
Manuel Amat

Del film DIA I NIT, de Rodés i Bros

Barcelona

13 Desembre.—Organització: Casal Barcelonista, Casal de les Comarques Catalanes. Programa: PLUJA; UN DESTI DE SEGONA MA; L'AUCA DEL SR. CANONS; EP! JO VULL ESSER UN FUGITIU; LES BESTIES DEL BARC i L'HOMME IMPORTANT.

19 Desembre.—Organització: Grup Fivaller de la F. J. C. Programa: PLUJA; ESTAMPES DEL BLAT; EP! JO VULL ESSER UN FUGITIU; MONTSERRAT i L'HOMME IMPORTANT.

Films estrangers que veurem

No és tasca senzilla la d'aconseguir la projecció de films estrangers, però des de bon principi la Secció de Cinema la va mantenint i té perspectives força interessants durant aquest curs. La més pròxima i de la qual ens atrevim a parlar, perquè tenim l'esperança que no fallarà, és la del film IN THE BEGINNING, dues bobines del formidable amateur F. C. Ells, que treballa a la Vacuum Oil de Yokohama, Japó. Heus ací el que diu *Movie Makers* d'aquest film: «... És un primer i superb esforç del pas estret (i pel tema potser dels 35 mm.) que explica un episodi bíblic cinematogràficament, sense recórrer a un argument dramàtic i humà, i es posa entre aquelles poques produccions que marcaren una fita en la història del Vuitè Art.

Sessió dedicada als artistes de teatre

El cinema Savoy inaugura el dia 19 de novembre una nova modalitat de sessions, dedicades als artistes i crítics de teatre. A tal fi, la sessió començà a un quart de dues de la matinada. Anotem ací aquesta sessió, ja que en confeccionar el programa hom pensà en els amateurs. I s'escollí el film de Delmir de Caralt MEMMORTIGO?

I val a dir que entre els altres films projectats donà, potser, la nota més interessant de la sessió.

FOMENT DE LES ARTS DECORATIVES

(Associació de Cinema Amateur)

El dia 28 de novembre tingué lloc la sessió de presentació dels films del Primer Concurs per a Debutants que ha organitzat amb encert aquesta entitat. El programa fou compost pels següents films: REVISTA ADRIAN N. 3, d'Enric Puig; LA POSADA DEL TE-

RROR, d'Adolf Gaiser; ONADES, de J. Torrents; MI PRIMER FILM, d'Alfons Real, i BOUS PER LA VILA, de Jacint Arnau.

Setembre. A la Unió Excursionista de Catalunya, Barcelona. Programa: LA PESCA DEL NERO, OCTUBRE, L'HOMME QUE JO HE MORT, LA DANSA A L'ERMITA, DE FALGAS, CERAMICA SERRA i CATLLARAS.

CASAL DE CATALUNYA-MADRID

(Secció de Cinema Amateur)

En el número passat donàvem compte de la primera sessió pública de cinema amateur celebrada a Madrid i a base precisament de films catalans. Avui és amb més joia encara que donem a conèixer la constitució i les activitats de la primera entitat cineística que s'ha fundat a Madrid. Quan ací a Catalunya crear una entitat de cinema amateur ha esdevingut la cosa més corrent del món, i el nombre de les quals és força crescut, cap altre club no existia Ebre enllà. Per fi l'esforç d'uns entusiastes ha reeixit a unir els elements dispersos de Madrid. I una cosa que ens satisfà doblement: el primer club de cinema amateur de la capital és obra de catalans, i és al Casal de Catalunya de Madrid on ha nascut i on actua.

Que a Madrid existeix ambient per al cinema amateur i que de cineistes no en manquen, ho prova el fet del gran nombre de cineistes madrilenys que es fan socis del Casal de Catalunya per tal d'inscriure's a la seva Secció de Cinema.

CINEMA AMATEUR té el goig de saludar la primera agrupació amateur que s'ha format a Castella i el d'oferir-li les seves pàgines ben desinteressadament. CINEMA AMATEUR és obra d'amateurs i per a amateurs.

El dia 11 d'octubre, la Secció de Cinema del Casal de Catalunya, de Madrid, inaugurà les seves activitats amb una sessió de cinema al seu propi estatge i a la qual foren invitades les cases regionals de Madrid i la Premsa.

Obrí la sessió el senyor Vilar amb una breu exposició del perquè de l'entitat i la seva orientació. El programa de films que es projectaren fou el següent: ZAMORA, MONASTERIO DE PIEDRA, i CAZA DEL CONEJO CON HURON, del conegut cineista Daniel Jorro. Seguiren: BO I VEIENT-LES PER UN FORAT, de Francesc Rodoreda; MI PRIMER FILM, d'Alfons Real. I amb els documentals CUENCA Y LA CIUDAD ENCANTADA i SEGOVIA, del cineista Daniel Jorro, finí el programa.

Elements que formen la Junta de la Secció de Cinema del Casal de Catalunya a Madrid: Joaquim Vidiella, Francesc Rodoreda, Alfons Real, Joan Agràs i Josep Tubert

Un malentès, ben fortuit, que som els primers a lamentar, impedí als elements de la Secció de Cinema del «Centre E. de C.» de col·laborar amb alguns films en aquesta sessió inaugural tal com havien anunciat els seus organitzadors. Estem convençuts, però, que el contratemps assenyalat no ha fet més que lligar del tot una amistat que s'anunciava ja de bell antuvi falaguera per al cinema amateur.

El Cinema i la Universitat

També els nostres estudiants han estat absorbits per aquest pop que és el cinema, i ja tenen constituït un Comitè de Cinema la primera Junta del qual està composta com segueix:

President, Santiago Pasqual; vice-president, Mossèn Josep Pla; secretari, Joan Francesc de Lase; tresorer, Joan Escoda; vocals: Robert Antonell, Santiago Pey i Francesc Sales.

Desitgem una llarga, activa i ben orientada vida a la nova entitat, i per a tots aquells aspectes relacionats amb l'amateurisme, que sembla que no seran pocs, els oferim obertament les nostres planes.

Germanor Catalana i Republicana

Amb motiu del divuitè aniversari de la fundació de l'entitat, la Comissió Permanent de Fotografia i Cinema organitzà el dia 21 de setembre una sessió a base dels films següents: LLUM i AIGUA, MONTSERRAT, BELLESES DE CATALUNYA, CALDES DE BOHI i PANORAMES D'ESPANYA, de Joaquim Cases; TAMARIU, de J. M. Galceran, i RIU AVALL, d'Isidre Socas. Abans de la sessió, el cineasta Joaquim Casas parlà sobre «L'evolució del Cinema».

Aquesta Revista es complau a publicar la nota de les activitats de TOTS els Clubs i Entitats de Cinema Amateur. Repetim, com a cada número, que la nostra aspiració és que «CINEMA AMATEUR» sigui la publicació de TOTS els cineistes. Agraïrem, però, que per facilitar la nostra tasca se serveixin enviar-nos mensualment un detall de les seves actuacions, única forma de no silenciar-les per oblit o desconexença, a desgrat de la nostra voluntat

Del film amateur «EN CROISIÈRE»,
de Gaston Wyns, de Brussel·les

LA NOVA MOTOCAMERA

DEKKO

PER A 9,5 mm. ES UN MODEL
DE PERFECCIO A UN PREU
A L'ABAST DE TOT HOM

VELOCITATS de 16 a 64 imatges per segon.

CORDA per als 10 metres amb tota regularitat.

DISPOSITIU per a fer imatge per imatge.

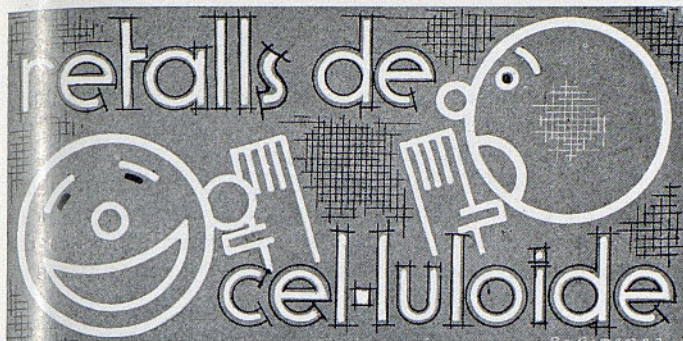
OBJECTIUS intercanviables a muntura Standard.

COMPTADOR DE METRES
ROSCA PEL TRIPODE - Etc.

Representant:

GERMA RAMON CORTES

Passeig Gràcia, 78 - BARCELONA - Tel. 78662

Fou amb plaer que constatarem, fa un temps, com la premsa diària i setmanal s'ocupava, cada vegada més, del nostre cinema amateur.

Però el cineista amateur no vol soroll. I avui veiem com aquella febre de notes va desapareixent. I és com aleshores que ho remarquem, també amb plaer. Arribà a adquirir una desproporció que, tot i afalagar-nos, sempre ens semblà desequilibrada.

Quan en el nostre diminut món del petit cel·luloide succeeix un esdeveniment que pugui interessar els lectors, desitgem que la premsa diària, setmanal o mensual se'n faci ressò. Però parlar per parlar és conèixer molt poc el que són els aficionats i és ja en si mateix molt poc amateur.

El diafragma dels diumenges

Una xamosa cineista troba casualment Joan Prats.

—Escolti, vostè que en sap tant, quin diafragma posaria per a filmar unes escenes de platja?...

Prats, decidit com en totes les seves coses, li pren la càmera i li posa el diafragma a F. 8.

—És que diumenge, sap, vaig amb unes amigues a Montgat...

Llavors en Prats es repensa, i tornant a arreglar-li el diafragma, li diu...

—Ah, si és per al diumenge, filmi a F. 12!!

I la cineista (?) se n'anà tota convençuda...

★ Cinematografia Amateur ens prega de fer saber als nostres lectors que la seva sala de projeccions i conferències KINO'S és a la

UN RETALL DE CEL·LULOIDE FRANCES

No sabem si l'autor d'aquest film titulat «SANG CHAUD» filmava amb lentis deformadores per tal d'aconseguir efectes tan xirois com l'escena que reproduïm. En tot cas podríem quasi assegurar que la deformació la deu patir l'autor, i pensar que no se li devia encallar ni una sola vegada la càmera! Llàstima...

completa i gratuïta disposició de tots els cineistes i entitats que vulguin fer-ne un ús relacionat amb el cinema.

La tele...visió

En un grup es comenten els avenços i les dificultats tècniques de la televisió, i, com acostuma a passar a tots els grups, hi intervé, presumit, l'etern «no-sap-de-què-va».

—Res; això de la televisió, és ben senzill. No en tinc pas poques de visions filmades amb «tele»!

Sabem que...

El dibuixant Sansalvador ha començat a fer una sèrie de retrats de cineistes amateurs, que seran objecte d'una exposició, la qual, segons les nostres referències, tindrà lloc a la Sala Kino's de Cinematografia Amateur.

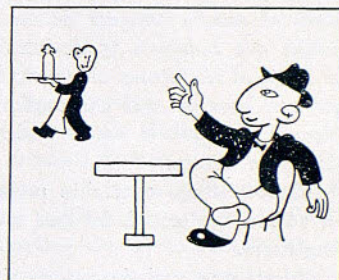
Preus dels anuncis de «Cinema Amateur»

2 planes centrals	Ptes. 230
Portada posterior (dues tintes)	» 145
Contraportades (dues tintes)	» 115
1 plana	» 90
1/2 plana	» 50

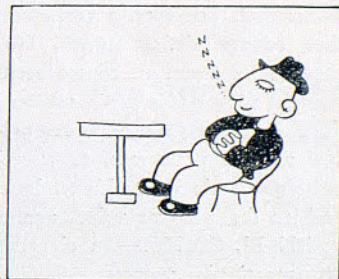
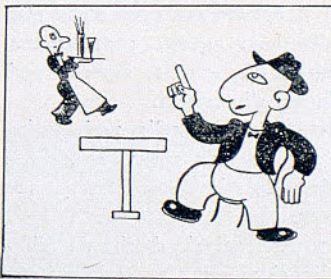
Anuncis entre text

1/2 plana (1 columna)	Ptes. 75
1/4 plana (1/2 columna)	» 50
Petits anuncis en la secció d'Ofertes i Demandes ^{la} ratlla	» 3

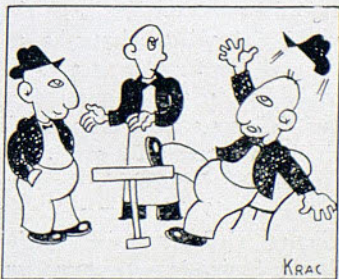
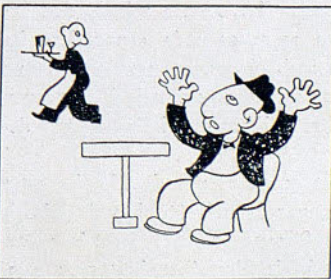
L'ARTISTA DE CINE TE SET

— Un doble...

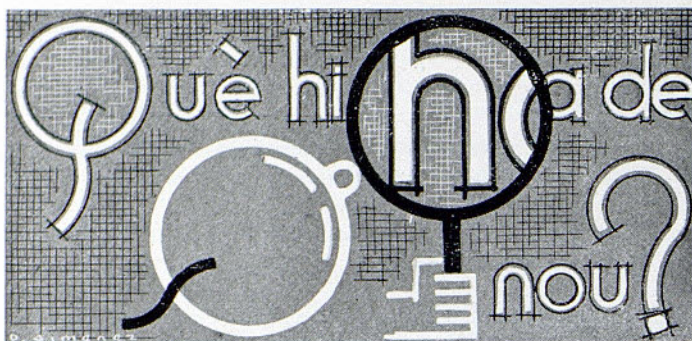

— Un doble!!

... el meu doble? ...

— !!

Els progressos tècnics de l'any 1936

Ni en el camp amateur ni en el professional no ens ha portat aquest any cap innovació revolucionària. El progrés, però, no s'ha aturat i en farem un petit resum:

EN EL COLOR.—L'entusiasme formidable que sent la indústria anglesa influeix molt a accelerar l'interès de les altres nacions productores vers aquesta nova modalitat del Cinema. I hi ha el convenciment—quina sort!—que més que una qüestió de tècnica, l'èxit o el fracàs del color depèn de la capacitat artística del director.

En el camp amateur, hi ha hagut la innovació notable del Kodachrome (que no és pas el mateix procediment bicolor que fa diversos anys es va abandonar i que duia aquest mateix nom). És un procediment que redueix al mínim els inconvenients que fins ara tenia el color 16 mm.: filma en totes les condicions de llum, no necessita lents especials i es projecta gran com el blanc i negre. Aquest procediment, basat en capes superposades sobre la pel·lícula base, segueix el costum amateur de fer el film inversible i necessita un revelat que comporta 35 distintes operacions. Avui s'està estudiant la forma d'adaptar-ho al cinema professional. Els resultats sabem que són bons pel que ens expliquen els de fora de casa, perquè a Espanya, malgrat el nostre desig intens, no ens ha estat possible obtenir-ho encara.

També ha aparegut altre procediment, el Dufaycolor, que es fa en 16 i en 35 mm. i del qual s'ha rodat algun film professional a Anglaterra.

Encara que avui domina de ple en 35 mm. el Technicolor, són molts els estudis que es fan—d'altres procediments de principis bàsics molt diferents, i es fa difícil de profetitzar quin d'ells quedarà adaptat definitivament. No descrivim aquests procediments, com no ho farem en aquest breu resum en cap altre aspecte, però posem prou dades per a satisfer els qui s'interessin.

EN EL RELLEU.—No res pràctic s'ha fet. Estudis, però, molts, i si no se'n parla més, és perquè es porten en secret. A Itàlia, i sembla que als Estats Units, la Universala i la Metro-Goldwyn ens podrien dir, però no volen, alguna cosa.

EN EL SONOR.—En el camp professional els detalls de millores tècniques avancen cada dia. En el nostre camp cal remarcar l'abandonament—ja previst—de la sonorització amb discos, i l'adaptació del sonor per banda, en el mateix film, com a solució definitiva. I així veiem adaptar-ho a les marques més conegudes. La reducció dels films de 35 a 16 mm. amb el corresponent sonor, que avui ja es fa, sembla que serà aviat una cosa normal, i es preveu que el llogar aquests films familiaritzarà l'amateur i l'ajudarà a decidir-se a entrar a fer sonor.

EN LES CAMERES.—La novetat quant al pas de film ha estat la introducció del «8 mm. directa», per la Bell & Howell (Filmo). Fins ara el 8 mm. existia, però es filmava en 16 i després es tallava pel mig. Aquesta estreta amplada de film s'ha obert molt camí en aquells països on dominava el 16 mm. Les aplicacions més nota-

bles han estat l'adaptació en el propi cos de la càmera de 100 metres de cèl·lula foto-elèctrica que graduen automàticament el diafragma a emprar.

També el dispositiu que obre i tanca el diafragma automàticament en passar dels alents als accelerats.

I encara el telèmetre acoblat a l'objectiu.

EN ELS PROJECTORS.—En els dos camps augmenta la lluminositat. En el nostre, perquè cada dia som més exigents, i en l'altre empès pels films en color. A remarcar també l'interès dels amateurs pels projectors que poden projectar diferents passos de films.

EN ELS ACCESSORIS.—Moltes idees noves i aplicacions que fóra impossible de condensar i que les revistes han anat portant durant l'any. En professionals varien els principis bàsics dels equips d'illuminació amb coses ben originals, i milloren els «carros» el copiat, el revelat, augmenten la lluminositat de les lents a extrems sols usats fins ara pels amateurs, en lenta però segura evolució.

Acabem aquest breu resum insistint en el criteri nostre que potser ja no caldria repetir: «Benvinguda la Tècnica, però al servei de l'Art», que en parla casolana ve a dir que encaparrant-vos amb els trucs pels trucs, amb el maquillat pel maquillat, amb la fotografia, no us oblidéssiu que esteu fent, abans que tot, CINEMA...

Efectes combinats de l'alentit

Ja n'estàvem al corrent, però l'ocasió de veure un film alemany del IV Concurs Internacional justificarà aquesta referència.

Es tracta de l'efecte produït en una escena ininterrompuda dels canvis de velocitat de la càmera, sense que la intensitat de la imatge en sofreixi.

Per exemple: en el film al·ludit, vèiem un «kaiak» arrossegat vertiginosament per les aigües tumultuoses d'un riu. De sobte, sense interrupció l'escena esdevenia a l'alentit, i al cap d'uns moments tornava a la velocitat normal.

Aquest efecte, de força bel·lesa, sobretot degut al fet que hom no en nota els canvis de llum, el produeix automàticament la càmera.

En variar, en plena marxa, la velocitat, queda corregida l'obertura del diafragma.

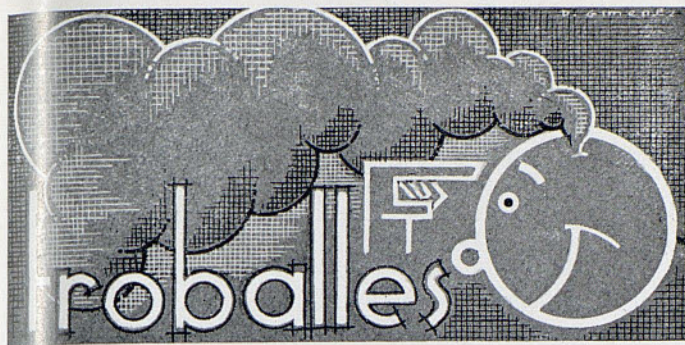
«Travellings» amb la càmera quieta

Fa ja bastant temps que coneixíem les possibilitats, en les càmeres de 35 mm., de realitzar l'efecte del «travelling», endavant o enrera, sense necessitat de desplaçar la càmera de lloc per mitjà d'un objectiu de distància focal variable (Varo Lens, de Bell & Howell), la qual cosa fa augmentar o reduir els límits de les escenes sense desenfocar-les.

Aquest efecte podeu ja obtenir-lo els amateurs gràcies a un objectiu especial llançat per la casa Siemens, que pot variar la seva distància focal de 15 mm. a 30 mm.

Del film «LA CONQUISTA DE ELENA», d'Enric Puig

La realització de «Soft Focus»

El terme «soft focus» vol dir els objectius a «flou» artístic utilitzats freqüentment pels cineastes professionals. Com sigui que aquests objectius són bastant cars, creiem interessant explicar ací un sistema de construir-se un mateix un d'un efecte bastant semblant. Procureu-vos un bocí de glassa de seda negra de bona qualitat i de malles ben regulars i enquadreu-la ben enganxada entre dos cartons quadrats de manera que facin un marc a la glassa. L'«écran» construït d'aquesta forma s'emplaça a uns tres centímetres davant l'objectiu de la càmera. Cal obrir el diafragma un punt més per tal de compensar l'absorció de la llum per la glassa. Feu dos o tres marcs de malla més o menys tupida.

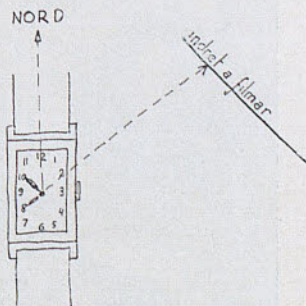
Efectes de boira

Un «écran» de glassa idèntic al descrit anteriorment pot servir per a obtenir efectes de boira. És suficient de practicar un foradet rodó al centre de la glassa per a la qual cosa us anirà bé el foc de la punta d'una cigarreta. No cal dir que la glassa ha d'ésser de seda natural.

Si filmeu un primer pla amb aquest accessori davant l'objectiu, la imatge apareixerà de límits nets al centre, i els angles seran completament difusos en «flou».

Quina és l'hora millor per a filmar un determinat objecte?

Quantes vegades no us heu trobat que en anar a filmar una escena que us interessava, heu hagut de desistir perquè la llum no era pas la més a propòsit? Heus ací una manera senzilla i pràctica de saber quin moment és el més adient per a filmar un indret determinat.

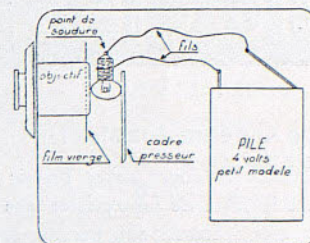

Preneu el vostre rellotge, ben horitzontal, i dirigiu la xifra 12 de l'esfera en direcció al Nord, i, sense moure'l, fixeu-vos quina xifra talla la línia que mentalment traçareu des de l'eix del rellotge a l'indret que voleu filmar. Aquesta xifra és l'hora més a propòsit perquè la llum del sol il·lumini l'objecte d'una manera correcta per a la millor reproducció fotogràfica.

Per enquadrar bé els rètols

Quan no es disposa d'un aparell precís ja estudiat per a filmar rètols, l'amateur no troba pas molt fàcil l'operació de filmar rètols. Ben sovint li surten torts i fora del fotograma.

Molts cineastes han ideat visors bastant precisos, però tots tenen el defecte que sols serveixen per a una distància determinada degut a la parallaxi. Avui donem una solució, bastant senzilla i ben precisa, que serveix per a filmar rètols a totes les distàncies.

Es tracta de transformar la càmera en projector per mitjà d'una pila de 4 volts del model dels llums de butxaca. El gravat adjunt és prou explícit perquè no calguin més explicacions.

(De «Cinema Privé»)

Un procediment fàcil per a trobar l'exposició correcta

Primera mesura. Estat del cel. Llum.

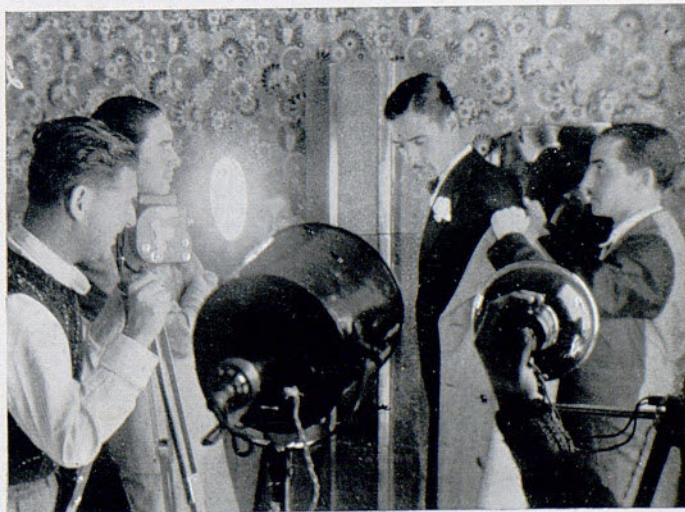
1. Temps cobert. Núvols foscos.
2. Cel cobert però clar.
3. Cel amb núvols brillants però sense sol. Resson.
4. Sol brillant.

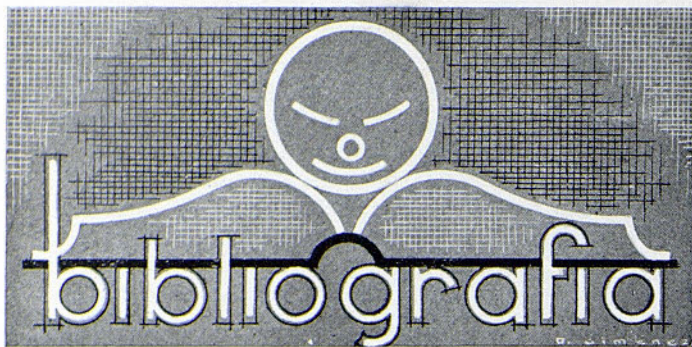
Segona mesura. Objectes a filmar.

1. Grans ombres. Sota arbres. Pòrtics.
2. Carrers. Construccions amb part d'ombra.
3. Paisatges descoberts. Batiments blancs. Esports.
4. Marines. Núvols. Objectes reflectint la llum.

Multipliqui el número de l'objecte a filmar pel de la llum. El producte trobat dona el diafragma a utilitzar per totes les emulsions d'una rapidesa equivalent a 20° Scheiner, des de les 10 a les 18 hores. Per a films de 23° Sch. disminuir un punt el diafragma trobat. Per exemple: si el resultat és F. 5.6, tancar a F. 8. A l'hivern caldrà, al contrari, obrir un punt més que el trobat.

Del film ANY NOU, d'Emili Puig

Publicacions sobre Cinema Amateur

Hem parlat en números anteriors sobre llibres interessants per al cineasta. Avui donem la llista de les revistes que ingressen regularment a la Biblioteca especialitzada que per als socis de la Secció de Cinema del Centre E. de C. es va formant amb tot entusiasme i cura, llista que considerem prou completa per a orientar tots aquells a qui pugui interessar conèixer el que es publica sobre aquesta matèria.

Totes elles són relligades anualment i de gairebé totes elles posseïm la col·lecció completa des de llur aparició.

És el moment, i per això no el deixem passar per alt, de recordar a tots els amics del cinema que estem reunint aquesta biblioteca i que els preguem que ens facin tots aquells donatius; cedits o bé en dipòsit, que puguin fer els posseïdors amables, i a aquells que se'n vulguin desprendre amb una venda, que també ens facin oferta. També recordem a les revistes que vulguin figurar-hi que ens facin l'intercanvi amb CINEMA AMATEUR. A tots els ho agraïrem, i no volem amagar la nostra íntima esperança que arribarà un dia, no gaire llunyà, que aquesta Biblioteca del Cinema haurà adquirit prou importància com per a posar-la a la disposició de tothom.

En la llista que segueix no s'inclouen aquelles revistes de les quals no tenim una regularitat absoluta de recepció, ni aquelles altres que anem completant, però que tenim bastant incompletes:

REVISTES DE CLUBS DE CINEMA AMATEUR:

- Ciné Amateur*, França.
- L'Image Vivante*, França.
- Het Veerwerk*, Holanda.
- Movie Makers*, U. S. A.
- Amateur Movies*, U. S. A.
- Bulletin of the Institute of Amateur Cinematographers*, Anglaterra.
- Film für Alle*, Alemanya.
- Der Kino Amateur*, Alemanya.
- Pergo Kepek*, Hongria.
- Amateur Foto*, Hongria.
- L'Ecran de l'Amateur*, Bèlgica.
- Photo Ciné*, Bèlgica.
- Mitteilungen des Klub del Kino Amateure Oesterreichs*, Austria.
- Butlletí del Foment de les Arts Decoratives*, Barcelona.
- Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, Barcelona.
- Butlletí del Casal de Catalunya*, Madrid.
- Butlletí del Cinemàtic Club Amateur*, Barcelona.
- CINEMA AMATEUR**, Barcelona.

REVISTES TEQUINES DE FOTOCINEMA:

- Amateur Movies*, U. S. A.
- The American Cinematographer*, U. S. A.

- The American Photography*, U. S. A.
 - La Technique Cinématographique*, França.
 - Revue Française de Photographie et Cinématographie*, França.
 - La Gazette Cinématographique*, França.
 - Photo Revue*, França.
 - Photocinégraphie*, França.
 - El Progreso Fotográfico*, Barcelona.
- (Posseïm, completes, les col·leccions de les desaparegudes *Foto i Art de la Llum*, de Barcelona.)

REVISTES D'ART I CRÍTICA DE CINEMA

- Pour Vous*, França.
 - Film Art*, Anglaterra.
 - Cinema Quarterly*, Escòcia.
 - Scenario*, Itàlia.
 - Experimental Cinema*, U. S. A.
 - I, de casa, *Films Selectos* (completa), *Mirador*, *Arte y Cinematografía*, *Cine-Art* i *Xut*, de Barcelona, i *Cinegramas* i *Cine-Arte*, de Madrid.
- (Posseïm, completes, les col·leccions de les desaparegudes *La Revue du Cinéma* i *Arts et Cinéma*, de París; *Nuestro Cinema*, de Madrid; *Sésame*, de Bèlgica, i *Documents* 33.

REVISTES SOBRE CINEMA CIENTÍFIC O EDUCATIU

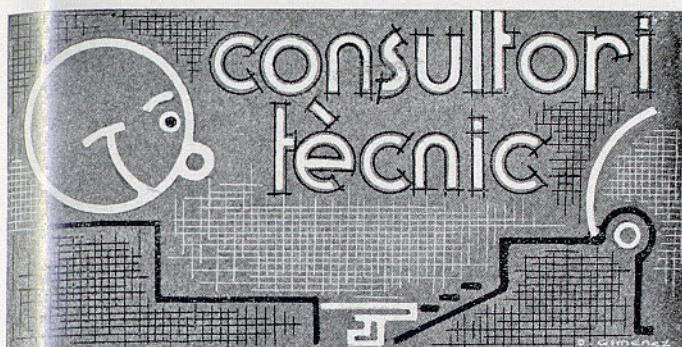
- Inter-Cine*, Itàlia.
- Sight & Sound*, Anglaterra.
- Le Cinéma Privé*, França.
- Filmkultura*, Hongria.
- Acción Cultural Cinematográfica*, de Madrid, ja desapareguda (completa).

ANUARIS

- Annuaire Français du Cinéma d'Amateurs*, França.
 - The British Journal Photographic Almanac*, Anglaterra.
 - Photographie*, França.
 - The American Annual of Photography*, U. S. A.
 - Photograms of the Year*, U. S. A.
- Algunes de les revistes que hem anomenat i amb les quals no fem l'intercanvi, les posseïm per cessió dels amics de la Biblioteca. Creiem

Del film **EL SOMNI D'UNA NIT D'ESTIU**, de Josep Bros

Em recomaneu l'ús del fotòmetre? (de LL. S. P., de Barcelona)

El fotòmetre estalvia molts metres de pel·lícula, i perdre el film rodat, ultra la pèrdua del seu cost, representa no tenir les escenes filmades. Estem segurs que el seu cost, per alt que sigui, queda ràpidament amortitzat si s'usa sistemàticament abans de rodar cada escena. Els extrems que demaneu sobre el seu ús serien llargs d'explicar ací, i mirarem de respondre en forma d'article en el número pròxim.

Per a Jaume Carme - Tortosa

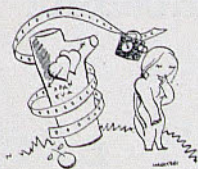
Efectivament, hi ha una fórmula ben senzilla per a saber molt aproximadament l'equivalència dels graus DIN, adoptats quasi exclusivament avui, sobretot pels fabricants alemanys, amb els denominats Scheiner. És la següent: sumar el numerador amb el denominador comú que en aquest cas és 10. Exemple: Una emulsió graduada $\frac{15}{10}$ DIN és equivalent a 25 graus Scheiner.

Tanmateix, ben senzill. No és una fórmula exacta, però sí prou bona per a donar-nos una idea bastant aproximada de la rapidesa de les emulsions modernes.

J. B. C. - Barcelona

Efectivament, poden fer-se ampliacions en paper de fotogrames de les vostres pel·lícules. Cal tenir cura d'escollir-los ben nets. Si voleu fer-vos les ampliacions, llegiu si us plau la pàg. 215, núm. 6, de la nostra revista, on s'expliquen procediments. Altrament, podeu veure en aquest mateix número diverses fotografies excel·lents que són ampliacions de fotogrames de film. (Fotos del film «La volta al món», de Francesc Argemí.)

Esperem, per tant, que una altra vegada no us podreu excusar d'enviar-nos fotografies dels vostres films dient que no en teniu.

que convindria fer l'intercanvi amb totes elles, pel prestigi mutu, de la Biblioteca i de la pròpia revista.

Atenent diverses peticions rebudes, des del número pròxim dedicarem una atenció especial a reproduir totes aquelles coses interessants que llegim en aquestes revistes estrangeres.

REFLECTOR MATE-LUX

per a cine i foto, 200 a 500 watts. Màxim rendiment. Segur contra accidents elèctrics. Demani prospectes al seu revenedor. Preu sense làmpara

35 ptes.

Distribuidor:

Pau A. Wehrli Girona, 121 - Barcelona

OFERTES I DEMANDES

CASA VILA - Lloguer de Pel·lícules Pathé-Baby
Compra, venda i canvi.
Tallers, 7, pral. (Prop Rambla) - Telèfon 22335

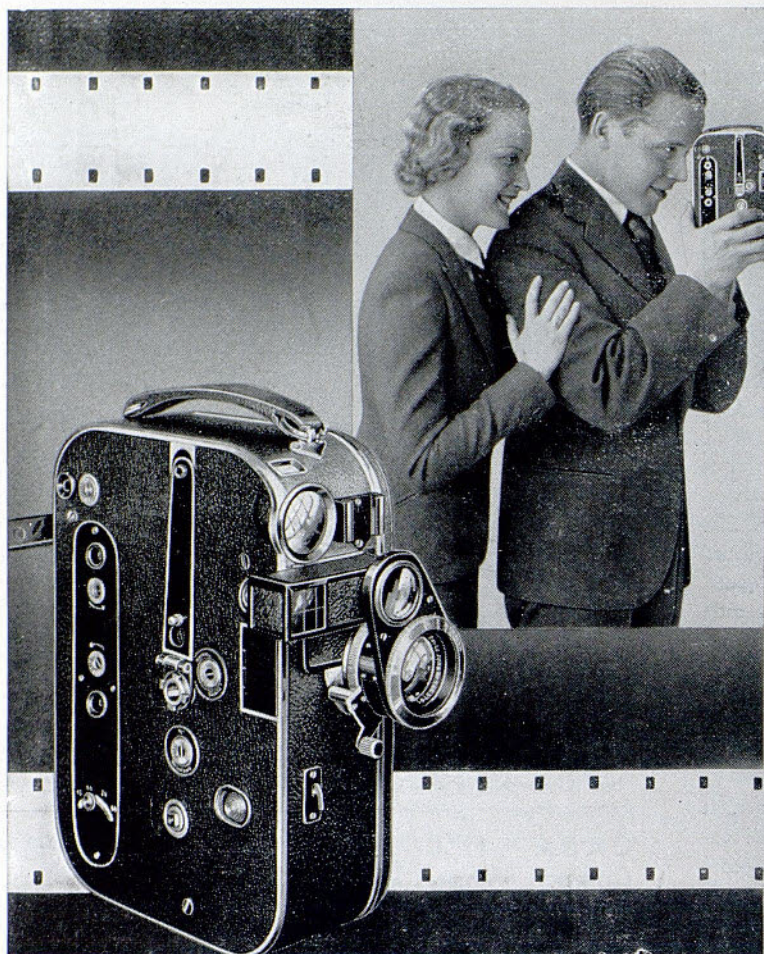
KODASKOP MODEL A, d'ocasió, en perfecte estat, 250 watts. 500 pessetes.

MOTOCAMERA PATHE-BABY, amb objectiu Tessar-Zeiss 2.7, quasi nova, 450 pessetes.

Gran Stock en Aparells d'ocasió
Cinematografia Amateur, R. Universitat, 24-T. 21470

Buenos Aires, agost 1935. Saludo cordialment tots els cineistes del Centre Excursionista de Catalunya en nom dels aficionats del Cine-Club Argentino i en el meu propi. — Enric de la Càrcova

**Tan senzill
tan còmode
tan segur**

es treballa amb la més moderna de les
Cine-càmeres de pel·lícula de 16 mm.
d'ample. El telèmetre acoblat permet
de filmar escenes de ràpid moviment
sense diafragmar, assegurant absoluta
nitidesa. Fullets profusament il·lustrats
en els bons comerços del ram, lliures de
despeses; també del representant de

ZEISS IKON A. G. - DRESDEN
Carlos Ziesler - Fernanflor, 8 - Madrid

EL COMPLEMENT DELS VOSTRES FILMS

serà una col·lecció de discos de la

CASA IZABAL

Bonsuccés, 5 - Telèfon 14032 - Barcelona

SECCIÓ ESPECIAL DE DISCOS DE CONCERT
RADIOS - PIANOS - GRAMOLLES - PIANOLES

Reversal Pan Supersensible
G E V A E R T

El nou film de cine 9 1/5 mm.
P A N C R O M A T I C
de sensibilitat insospitada per a:

TEMPS NEBULOS
VISTES DE NIT
I N T E R I O R S
R E P O R T A T G E S

Indústria Fotoquímica Nacional, S. A.
Buenos Aires, 18 I N F O N A L B a r c e l o n a

CASA CUYÀS

RONDA SANT PERE, 4

LA MES ANTIGA EN EL
RAM DEL CINEMA

PROJECTORS

PER A

FAMILIES

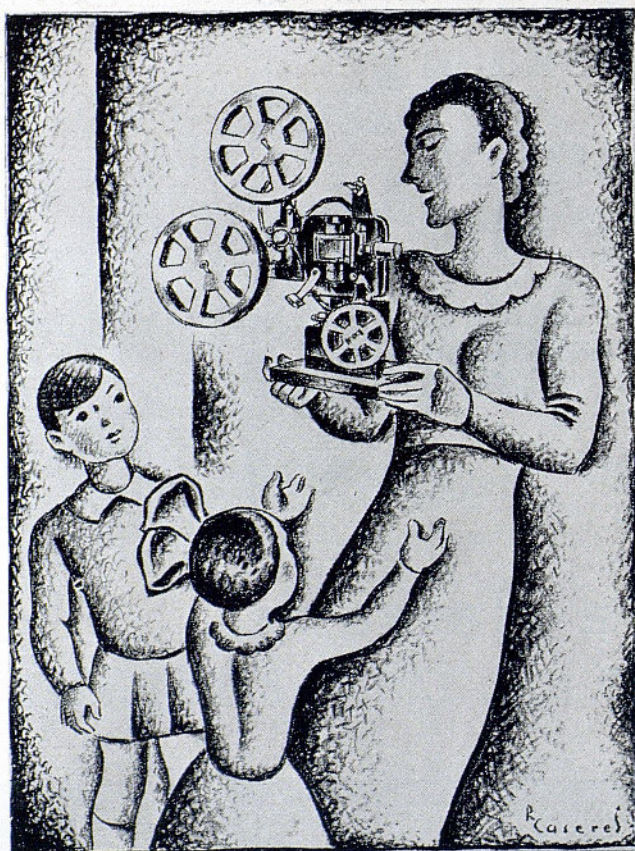
PER A

ESCOLES

i DE TOTA MENA

La més proveïda en aparells per a impressionar

R E V E L A T i C O P I E S

APARELLS ALEF

de 9 1/2 i 16 mm.

Discos - Ràdios - Gramoles

Cèsar Vicente

Passeig de Gràcia, 4

Tots els discos que necessiteu per
a acompanyar els vostres films

LA MARCA
PAILLARD
 BOLEX
 EN ELS
PROJECTORS
 I EN LES
CAMERES
 VOL DIR
QUALITAT
8

9,5

16 m/m

MODELS DE PROJECTOR:

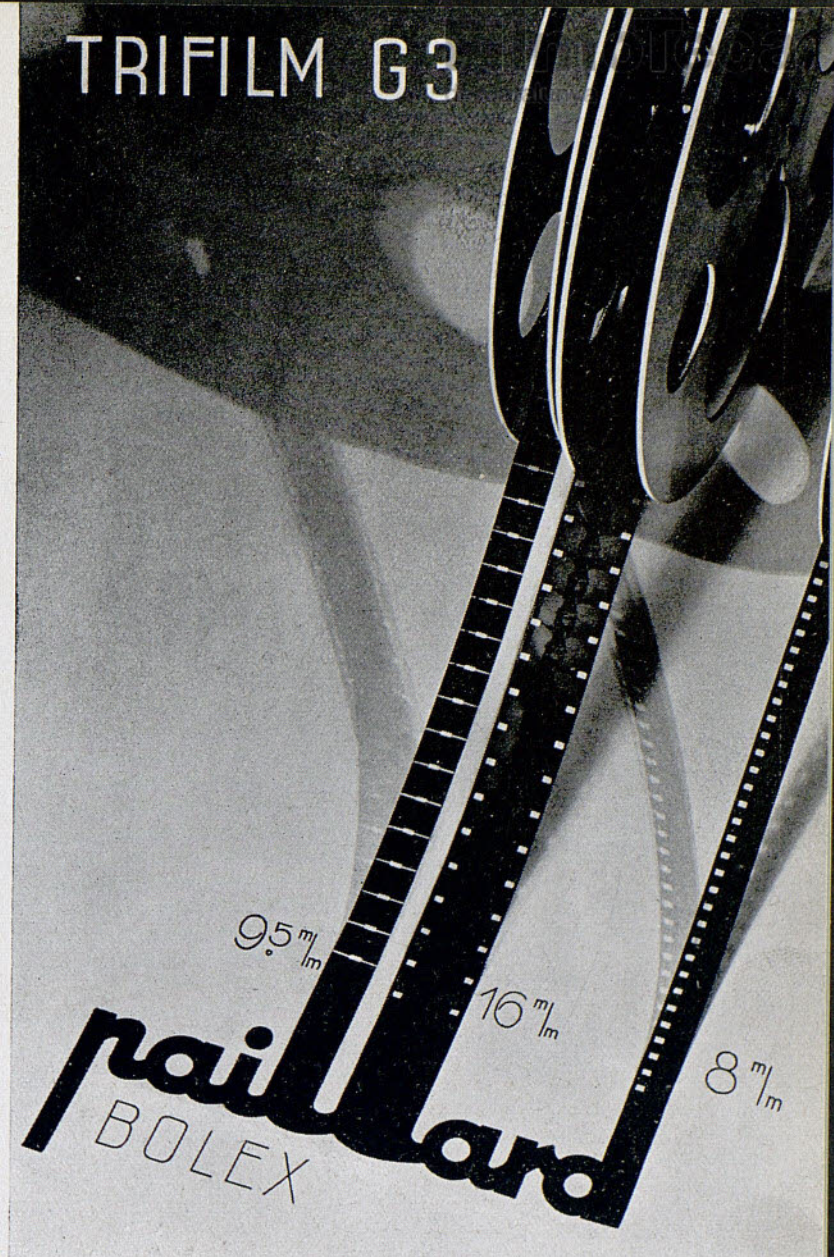
D. A.	250 w.	per a projectar films de	9,5 i 16 m/m
D. A.	400 w.	per a projectar films de	9,5 i 16 m/m
P. S. A.	400 w.	per a projectar films de	9,5 m/m
K. S.	400 w.	per a projectar films de	16 m/m
G. 9 16	500 w.	per a projectar films de	9,5 i 16 m/m
G. 3	500 w.	per a projectar films de	8, 9,5 i 16 m/m

Representant:

GERMA RAMON CORTES

Passeig de Gràcia, 78 - BARCELONA - Telèfon 78662

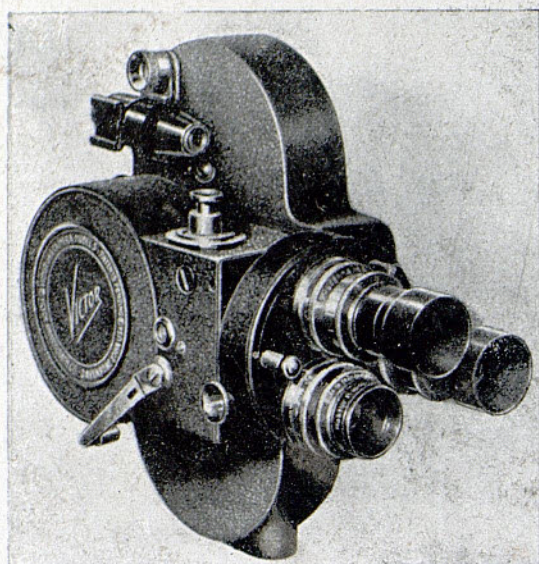
TRIFILM G3

MOTOCAMERA

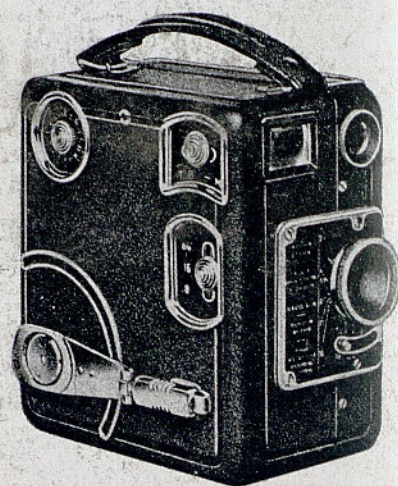
PAILLARD-BOLEX, amb tots els perfeccionaments. 5 velocitats. Carregament automàtic. Marxa enrrera. «Tourelle» per a 3 objectius.
 9,5 m/m 16 m/m

LES ULTIMES NOVETATS EN CINEMA AMATEUR

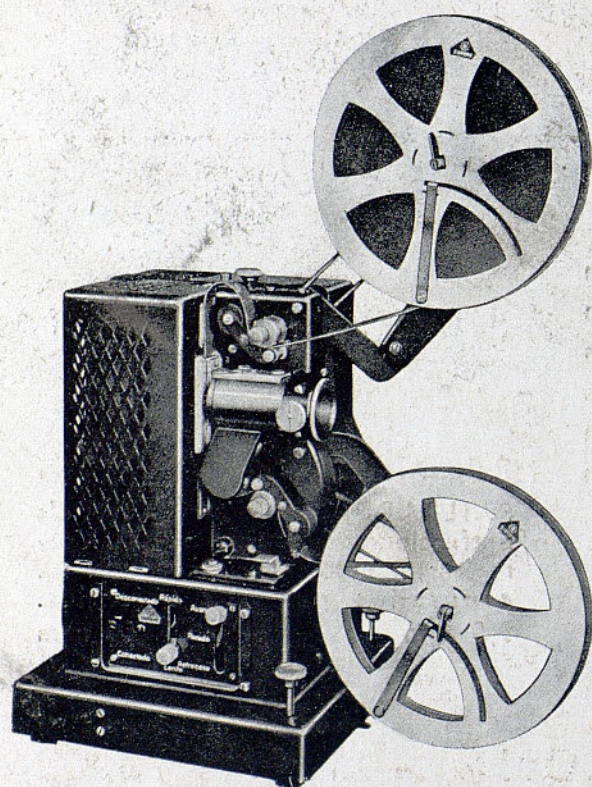

La càmera
VICTOR
amb objectius
LEITZ
L'ideal del
bon cineista

La càmera **SIEMENS**
de 16^m/m. La més petita i la
de més avantatges. Càrrega
automàtica del film. Veloci-
tats i diafragmes regulables

AGENT DE VENDA EXCLUSIU
DE LES CAMERES I PROJECTORS
VICTOR I SIEMENS
J. SABAT
FONTANELLA, 18 • BARCELONA

Projector
SIEMENS
Standard 16^m/m
De quali-
tats com un
professional.
Màxima po-
tència de llum.
Arrossegament
sense grapes

CAMERES I PROJECTORS
PATHE-BABY

NOUS PROJECTORS
BOLEX

Model D, de 400 watts
per a 9 1/2 i 16^m/m

Gran model G, de 500
watts per a 9 1/2 i 16^m/m

Gran assortiment d'accessoris
Pantalles, Bobinadores, Prem-
ses, Trípodes i Fotòmetres.
LABORATORIS PER A REVELAR
I POSITIVAR PEL·LICULES
I CONFECCIO DE RETOLS